

NÄKÖALOJA USKONNOLLISEEN MATKAILUUN VARKAUDEN LÄHETYSJUHLILLA

Pia Paananen

Opinnäytetyö, syksy 2010

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Diak Itä

Pieksämäki

Sosiaalialan koulutusohjelma

Diakonisen sosiaalityön suuntautumis-
vaihtoehto

Sosionomi (AMK) -

Diakonian virkakelpoisuus, Lähetysshihteerin
virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Paananen, Pia. Näköaloja uskonnolliseen matkailuun Varkauden Lähetysjuhilla. Pieksämäki, syksy 2010, 57 sivua, 4 liitettä.

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Diak Itä Pieksämäki. Sosiaalialan koulutusohjelma, Diakonisen sosiaalityön suuntautumisvaihtoehto, sosionomi (AMK) - diakonian virkakelpoisuus, lähetyssihteerin virkakelpoisuus.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tutkia uskonnollista matkailua ja selvittää erityisesti eroavatko uskonnolliset matkailijat kohderyhmänä muista matkailijaryhmistä, eli onko heidän kohdallaan jotain erityistä huomioitavaa. Työssä selvitettiin myös eroaako hengellisen tapahtuman järjestäminen jotenkin ei-hengellisen tapahtuman järjestämisestä.

Uskonnollinen matkailu oli aiheena haastava. Suomenkielistä tietoa ei löytynyt ja teoriatieto on pääasiassa kerätty englanninkielisistä teoksista. Lisätiedon saamiseksi lähteenä käytettiin myös matkailualan ammattilaisen haastattelua.

Toinen osa opinnäytetyötä oli produktion tuottaminen. Produktion ”Näköaloja – ohjelmalliset kahvihetket vesitornissa” tavoitteena oli toteuttaa kolme tilaisuutta, joissa yhdistyvät paikallinen matkailunähtävyys ja hengellinen juhla. Kahvihetket olivat osa Suomen Lähetysseuran ja Varkauden evankelis-luterilaisen seurakunnan kesäkuussa 2010 Varkaudessa järjestämiä Valtakunnallisia Lähetysjuhlia.

Kahvihetket toteutettiin vesitornissa. Tilaisuudet olivat lämminhenkisiä ja rauhallisia kahvihetkiä, joissa yhdistyivät kansainvälisyys ja paikallisuus onnistuneesti. Kansainvälisiä vieraita haastateltiin ja kuultiin paikallisten esiintyjien musiikki- ja runoesityksiä. Kahvihetkistä kerättiin palaute lomakkeella.

Palautteista ja havainnoista kävi ilmi, että pienimuotoisille tilaisuuksille, joissa päästään lähelle kansainvälisiä juhlavieraita, on tarvetta. Myös paikallisuus nousi hyvin esille. Pienessä tilaisuudessa kohtaaminen onnistuu paremmin. Uskonnollisen matkailun määrittäminen tarkkaan on hankalaa ja se on vielä melko tuntematon käsite. Uskonnolliset matkailijat eivät juuri eroa muista matkailijaryhmistä eikä uskonnollisen tapahtuman suunnittelu vaadi erityisiä toimenpiteistä tai huomioita.

Asiasanat: hengellinen matkailu, lähetysseurat, matkailija, produktiot, seurakunta, tapahtumat, uskonnolliset juhlat, uskonnollinen matkailu, vesitornit, Varkaus (kaupunki),

ABSTRACT

Paananen, Pia "Views to Religious Tourism in the Varkaus Mission Gathering. 57 p., 4 appendices. Language: Finnish. Pieksämäki, Autumn 2010.

Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, Option in Diaconal Social Work. Degree: Bachelor of Social Services, Deacon, Mission secretary.

The purpose of this study was to investigate religious tourism. It identified how the target group of religious tourists differs from other tourist groups. It also sought to clarify if there was something that should be considered especially when operating with religious tourists. This thesis also tried to find out whether there was a difference in arranging a religious event and a non-religious event.

Religious tourism was a challenging subject. Finnish-language information was hard to find and therefore theoretical information was mainly collected in the English language writings. To get more information, a professional in travel industry was interviewed.

The second part of this thesis was a production. "Views –coffee moments with a program of the water tower " aimed to implement three meetings where a local tourist attraction and religious festival were connected. Coffee moments were a part of The Varkaus Mission Gathering held in June 2010. The Finnish Evangelical Lutheran Mission and Varkaus congregation organized gathering together.

Coffee moments were carried out in the water tower. The events were warm and peaceful coffee moments, where internationality and locality combined successfully. International visitors were interviewed, and local performers played music and did poetry performances. Feedback was collected from the coffee moments.

The feedback and the findings revealed that small-scale events in which people get close to the international festival guests are necessary. Locality also came up well. In a small event it is easier to face people. Defining the religious tourism is not easy and it still is a quite unknown concept. Religious tourists do not differ much from other tourist groups. Arranging the religious event does not need any special actions or attentions.

Keywords: spiritual tourism, mission, tourist, productions, parish, events, religious festivals, religious tourism, water towers, Varkaus (city)

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 USKONNOLLINEN MATKAILU	8
2.1 Matkailun määritelmä	8
2.2 Matkailun historiaa	9
2.3 Uskonnollisen matkailun muodot	10
2.4 Uskonnollinen matkailija	12
2.5 Uskonnollisen matkailun tulevaisuus.....	14
3 HENGELLISET KESÄJUHLAT	17
4 SUOMEN LÄHETYSSEURA JA VALTAKUNNALLISET LÄHETYSJUHLAT ..	19
4.1 Lähetysjuhlien historiaa	19
4.2 Yleistä Lähetysjuhlista	20
4.3 Valtakunnalliset Lähetysjuhlat Varkaudessa	22
5 VARKAUDEN KAUPUNKI JA SEURAKUNTA LÄHETYSJUHLIEN PITOPAIKKANA	24
5.1 Varkauden seurakunta.....	24
6 NÄKÖALOJA – KAHVIHETKIEN SUUNNITTELU.....	27
6.1 Tavoitteet.....	27
6.2 Vesitorni.....	28
6.3 Aikataulutus ja ohjelman suunnittelu.....	28
6.4 Riskit	29
6.4.1 Riskit kattotasanteen Sateenkaari-kahvilassa.....	30
6.4.2 Riskit Metsämansikka-kahvilassa sisätiloissa.....	31
7 KANSAINVÄLISYYS JA PAIKALLISUUS KOHTAAVAT KAHVIHETKISSÄ .	33
7.2 Kahvihetkessä pastori Priscilla Singh ja kesän runoja ja säveliä.....	34
7.3 Kahvihetkessä pastori Josephine Mulongeni ja kitaramusiikkia	35
7.4 Kahvihetkessä piispa Humphrey Peters ja Happikvartetti	36
8 ARVIOINTI	38

8.1 Ennakkotyöskentelyn arviointi	38
8.2 Toteutuksen arviointi	39
8.3 Osallistujien palaute	41
9 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET	44
9.1 Uskonnollinen matkailu Suomessa	44
9.2 Lähetysjuhlat osana suomalaista uskonnollista matkailua.....	45
9.3 Näköaloja – kahvihetket osana uskonnollista matkailua ja Lähetysjuhlia.....	47
9.4 Opinnäytetyöprosessin arviointi ja merkitys.....	49
LÄHTEET.....	51
LIITE 1 Produktion ohjelma	54
LIITE 2 Elämän puu-haastattelu	55
LIITE 3 Pirkko Lind: Puusta Pitkälle.....	56
LIITE 4 Palautekysely.....	57

1 JOHDANTO

Tämän työn tarkoituksena on tutkia uskonnollista matkailua ja selvittää erityisesti eroavatko uskonnolliset matkailijat kohderyhmänä muista matkailijaryhmistä, eli onko heidän kohdallaan jotain erityistä huomioitavaa. Selvitän myös, eroaako hengellisen tapahtuman järjestäminen jotenkin ei-hengellisen tapahtuman järjestämisestä. Lopussa pohdin, millä tavalla Suomen Lähetysseuran Lähetysjuhlat ovat uskonnollista matkailua.

Kiinnostukseni lähetystyötä kohtaan ja opinnoissa saamani lähetysstiiteerin pätevyys myötävaikuttivat siihen, että opinnäytetyöni liittyy Lähetysjuhliin. Kuultuani juhlien järjestämisestä kotikaupungissani Varkaudessa vuonna 2010 ilmoittauduin vapaaehtoiseksi juhille ja pääsinkin mukaan majoitustoimikuntaan. Kesällä 2009 syntyi idea Lähetysjuhliin liittyvästä opinnäytetyöstä. Seurakunta ja Lähetysseura tulivat mukaan, ja aloimme miettiä yhdessä Lähetysjuhlien päästiiteerin Tiina Taavitsaisen kanssa sopivaa aihetta.

Loppujen lopuksi aiheen valinta muutamasta vaihtoehdosta oli helppo. Alussa kehitelimme hengellisiin kesäjuhliin ja matkailuun liittyvää työtä, mutta prosessin edetessä aihe tarkentui koskemaan uskonnollista matkailua. Minulla on aiempi tradenomin tutkinto matkailun koulutusohjelmasta, ja hengellisiin kesäjuhliin liittyvä matkailunäkökulma kuulosti jo heti alussa mielenkiintoiselta ja haastavalta aiheelta. On hienoa, kun saan yhdistää tässä työssä tietämystäni kahdelta eri alalta.

Opinnäytetyössä käsittelen ensimmäiseksi uskonnollista matkailua ja sen muotoja. Sen jälkeen keskityn yleisesti erääseen uskonnollisen matkailun muotoon, hengellisiin kesäjuhliin Suomessa ja niistä erityisesti Suomen Lähetysseuran vuosittain järjestämiin valtakunnallisiin Lähetysjuhliin.

Pyrin löytämään teoriaa eri lähteistä, ja saadakseni näkökulmaa matkailuasioihin haastattelen Varkauden kaupungin matkailusta vastaavaa asiantuntijaa. Haastattelulla selvitän hänen omaa rooliaan juhlien järjestämisessä ja sitä, aiheuttaako tapahtuman hengellisyys suunnittelulle erityisiä vaatimuksia.

Valtakunnalliset Lähetysjuhlat pidettiin 11.–13.6.2010 Varkaudessa. Varkauden evankelis-luterilainen seurakunta vastasi niiden järjestelyistä yhdessä Varkauden kaupungin ja Suomen Lähetysseuran kanssa. Esittelen Varkauden Lähetysjuhlia ja Varkauden vesitornissa järjestettävää produktiotani ”Näköaloja – ohjelmalliset kahvihetket vesitornissa”. Ohjelmahetket ovat osa Lähetysjuhlien hengellistä ohjelmaa. Produktiossa tarkoituksena on järjestää kolme tilaisuutta, joissa yhdistyvät paikallinen matkailunähtävyys ja hengellinen juhla. Tilaisuuksien on tarkoitus tarjota osallistujille rauhallinen kahvihetki, jossa haastatellaan Elämän puu-teemaan liittyen juhlien kansainvälisiä vieraita ja kuullaan paikallisten esiintyjien musiikki- ja runoesityksiä. Näin myös kansainvälisyys ja paikallisuus kohtaavat.

Ohjelmahetkien tavoitteena on nostaa esiin henkilökohtaisempi näkökulma haastateltavien ajatuksista ja kokemuksista kuin ehkä muissa juhla ohjelmissa. Tärkeää on myös se, että ohjelma järjestetään eräässä Varkauden matkailunähtävyydessä, vesitornissa. Ohjelmahetket toimivat esimerkkinä siitä, kuinka hengelliset juhlat voivat tuoda esiin myös paikallisia matkailukohteita.

Arvioin kahvihetkiä omien kokemusteni ja havaintojeni sekä havainnoitsijan tekemien huomioiden pohjalta. Puran produktion arvioinnissa myös tapahtumaa varten tekemääni palautekyselyn vastauksia. Arvioinnissa ja pohdinnassa hyödynnän keräämääni teorian tietoa ja asiantuntijahaastattelua.

2 USKONNOLLINEN MATKAILU

Teoriatiedon etsiminen tätä opinnäytetyötä varten oli haastavaa. Suomenkielisiä uskonnolliseen matkailuun liittyviä teoksia en löytänyt ja englanninkielelläkin vain muutamia. Muutamia aiheeseen liittyviä artikkeleja löytyi matkailualan lehdistä.

Materiaalia käsitellessä törmäsin moneen eri termiin, jotka tarkoittivat erilaisia uskonnollisen matkailun muotoja. Aluksi käytin termiä ”spiritual tourism”, mutta huomasin sen joissain yhteyksissä tarkoittavan eri asioita kuin ”religious tourism”, jota aloin pääsääntöisesti käyttää hakuja tehdessäni. Kolmas nimitys uskonnolliselle matkailulle oli ”faith tourism”. Esittelen nämä termit tarkemmin kappaleessa 2.2.

2.1 Matkailun määritelmä

Matkailu on monille tuttu ja jokapäiväinen ilmiö mutta sen tosiasiallinen sisältö ei ole suinkaan itsestään selvä. Matkailun määrittäminen on vaikeaa, koska siitä on universaalin määritelmän puuttuessa olemassa lukuisia erilaisia tulkintoja. (Vuoristo1998, 20.)

Matkailu (tourism) on matkustamista ja viipymistä tavanomaisen elinpiirin ulkopuolelle lomaviihteen, virkistykseen, levon ja harrastusten vuoksi. Matkan aiheena voi olla myös työ, opiskelu, terveydenhoito tai kokous. Samalla se on lähtö- ja kohdealueiden välistä vuorovaikutusta, jota toteutetaan matkailijoiden ja heitä palvelevien yritysten ja organisaatioiden kanssa. (Tilastokeskus i.a.; Hemmi, Lehtinen & Vuoristo 1987, 7; Vuoristo 1998, 20.)

Matkailijalla (tourist, overnight visitor) tarkoitetaan yöpyvää matkailijaa, joka viettää vähintään yhden yön matkan kohteessa joko maksullisessa tai maksuttomassa majoituksessa. Kansainvälinen matkailija on matkailija, joka viettää ainakin yhden yön matkan kohteena olevassa maassa. Kotimaanmatkailija on matkailija, joka viettää ainakin yhden yön matkan kohteena olevassa paikassa. Matkailija, joka ei yövy yhtään kertaan matkansa aikana on päivämatkailija tai päiväkävijä. (Tilastokeskus i.a.)

2.2 Matkailun historiaa

Ihmiset ovat aina liikkuneet paikasta toiseen. Liikkumisen syyt ovat kuitenkin vaihdelleet ajasta toisen siirryttäessä. Siksi myös matkailun historia ja juuret ulottuvat äärimmäisen kauas.

Babyloniassa keksittiin raha 4000 eKr. ja kaupankäynnin kehittymisen myötä huomattiin, että ihmiset voivat maksaa matkoista ja yöpymisistä rahalla tai tekemällä vaihtokauppoja. Tästä hetkestä voidaan katsoa matkailun alkaneen. Vuonna 2700 eKr. egyptiläiset alkoivat rakentaa pyramideja hautamuistomerkeiksi. Ne olivat niin mahtavia, että niitä matkustettiin katsomaan suurin joukoin. Kuningatar Hatsepsut teki 1500 eKr. ensimmäisen risteilyn Niilillä. Sen ajan egyptiläisillä oli tapana myös tuoda matkoiltaan muistoja ystäville ja sukulaisille, ja näin lähti käyntiin myös varsinainen matkailuun liittyvä kaupankäynti ja matkamuuistojen myynti. (Yeoman 2008a, 11 - 12.)

Herodotos kirjoittaa railakkaista egyptiläisistä juhlista jokilaivoissa, joita vietettiin monta kertaa vuodessa. Nämä samat tarinat juhlita toistuivat myöhemmin antiikin Kreikassa, Rooman valtakunnassa ja Persiassa. Vuonna 776 eKr. kreikkalaiset järjestivät Olympialaiset ylijumala Zeuksen kunniaksi. Myös Kiinan pitkään historiaan liittyy jumalten ja jumalattarien kunnioittaminen pyhissä paikoissa eri puolilla maata. (Yeoman 2008a, 12.)

Nykypäivän modernin matkailun juuret voitaneen nähdä monissa uskonnollisissa perinteissä, joita ovat mm. hindujen pyhiinvaellukset Benaresiin ja muslimien pyhiinvaellukset Mekkaan. Myös keskiajalla tehtiin paljon matkoja pyhiin paikkoihin. Matkailijat pyysivät jumaliltaan siunausta ja matkustivat pitkiä matkoja kunnioittaakseen heitä. Mandevillen vuonna 1375 kirjoittama ranskankielinen opaskirja kertoi Pyhästä maasta ja sisälsi myös matkasuunnitelman. Kirja käännettiin useille kielille ja 1400-luvulla Venetsian hallitus luovutti kaksi kaleerilaivaa kuljettamaan pyhiinvaeltajia Palestiinaan. Espanjassa sijaitseva Santiago de Compostelan katedraali ja parantavat lähteet ympäri Eurooppaa houkuttelivat yhä enemmän turisteja ja myös kylpylähoidot olivat suosiossa kun siirryttiin uskonpuhdistuksen jälkeiseen aikaan. Terveysteen liittyvä matkailu korostui naisten keskuudessa 1700-luvulla. Miehet löysivät samoihin aikoihin urheiluun liittyvän matkailun. Myös luontoon, maisemiin ja

historiallisiin kohteisiin liittyvä matkailu kasvoi huomattavasti. (Yeoman 2008a, 12, 13; Yeoman 2008b, 180.)

Maailmansotien aikaan turismi käytännössä pysähtyi, mutta sen jälkeen se nousi uuteen kukoistukseen kehittyneiden liikenneyhteyksien ja -välineiden myötä. Nykyään löydetään jatkuvasti uusia matkailukohteita ja ne voivat olla melkein mitä tai missä tahansa. Samalla jotkut kohteet menettävät kiinnostustaan. Maailmantalouden ongelmilla on vaikutuksensa myös matkailuun erityisesti siksi, että kaikkia matkailualan toimintoja ei voi ulkoistaa tai siirtää. Matkailu ei ole enää vain tietyn ryhmän etuoikeus vaan enemmänkin modernin massayhteiskunnan perustarve. (Yeoman 2008a, 19.)

2.3 Uskonnollisen matkailun muodot

Teoriatietoa etsiessäni törmäsin useisiin eri käsitteisiin, jotka kaikki viittasivat uskonnolliseen matkailuun. Näistä yleisimpiä olivat ”spiritual tourism”, ”religious tourism” ja ”faith tourism”.

Smith & Puczko (2009, 97) määrittelevät *hengellisen matkailun (spiritual tourism)* seuraavasti: Hengellinen matkailu on matkailua, joka keskittyy yksilön hengelliseen etsintään, joka johtaa valaistumiseen tai käsityskyvyn ylittävään kokemukseen eli transsendenssiin. Sillä saattaa olla uskonnollisia yhteyksiä, tai ne saattavat puuttua, mutta usein se todennäköisesti sisältää rituaaleja, seremonioita ja perinteitä, jotka ovat peräisin jostakin uskonnosta.

Hengellinen matkailu mielletään usein osaksi uskonnollista matkailua. Uskonnollisesta matkailusta puhuttaessa edellä mainitun lisäksi ovat käytössä termit ”Religious tourism” ja ”Faith Tourism”. Näitä käyttää mm. maailmanlaajuinen, Yhdysvalloissa pääkonttoriaan pitävä, matkailualan järjestö nimeltään World Religious Travel Association (WRTA). (World Religious Travel Association i.a.)

Vuosituhsien ajan on ollut uskonnollista matkailua, mutta siitä puhuttaessa on keskitytty lähinnä pyhiinvaellusmatkoihin. Pyhiinvaelluksia tehdään edelleen, mutta uskonnollisen matkailun käsite on laajentunut ja saanut uusia muotoja. Nykyään WRTA

(World Religious Travel Association i.a.) määrittelee uskonnollisen matkailun seuraavasti:

1. Matka uskonnolliseen kohteeseen
2. Matka uskonnolliseen kokoontumiseen tai tapahtumaan
3. Matka, jolla on lähetystyöhön liittyvä tai humanitaarinen tarkoitus
4. Yhteisöllinen seuramatka

Matka uskonnolliseen kohteeseen on yleisin ja perinteikkäin uskonnollisen matkailun muoto. Lähes kaikilla uskonnoilla on rikas historia, ja sen historian arvostaminen edistää tätä matkailumuotoa. Yleisin uskonnolliseen kohteeseen tehtävä matka on pyhiinvaellus. Pyhiinvaellus on uskonnollinen matka johonkin omalle uskonnolle merkittävään kohteeseen. Myös matkat mm. pyhäkköihin, luostareihin ja uskonnollisiin museoihin kuuluvat uskonnollisiin kohteisiin. Monien uskontojen ja uskonnollisten perinteiden perusajatukseseen kuuluu pyhiinvaellus tai matkustaminen tärkeisiin uskonnollisiin kohteisiin, ja siksi tämä matkailumuoto tulee pysymään tärkeänä uskonnollisen matkailun muotona jatkossakin. (World Religious Travel Association i.a.)

Matkat uskonnollisiin kokoontumisiin on toiseksi yleisin uskonnollisen matkailun muoto. Ihmiset kautta aikojen ovat matkustaneet ja kokoontuneet yhteen erilaisten uskonnollisten tarkoitusten ja juhlien vuoksi. Sanotaan, että massaturismi, josta nykyään puhutaan, juontaisi juurensa entisaikojen uskonnollisesta matkailusta. Jo Egyptin valtakunnan aikana ihmiset kulkivat pitkiä matkoja osallistuakseen uskonnollisiin seremonioihin. (World Religious Travel Association i.a.)

Tänäkin päivänä samanhenkiset ihmiset kokoontuvat yhteen, yhä enenevässä määrin. Kokoontumisesta riippuen niihin osallistuu ihmisiä jopa useista tuhansista miljooniin. Yhdessä uskonnolliset kokoontumiset ovat merkittävä sektori kokous- ja kongressimatkailussa. Uskonnolliset kokoontumiset ovat maailmanlaajuisesta näkökulmasta katsottuna tärkeä sektori myös uskonnollisessa matkailussa ja massaturismissa. (World Religious Travel Association i.a.)

Kolmas merkittävä muoto uskonnollisessa matkailussa on lähetystyön vuoksi tai humanitaarisessa tarkoituksessa tapahtuva matkailu. Matkat ovat kestoltaan yleensä muutamasta päivästä kahteen vuoteen. Tässä matkailumuodossa matkailija jakaa oman

elämäkatsomuksensa ja uskontonsa määränpäässä kohtaamansa ihmisen tai kulttuurin kanssa toimiessaan humanitaarisissa avustustehtävissä. Vapaaehtoismatkailu, jossa ihmiset matkustavat muualle toimiakseen vapaaehtoisina eri tehtävissä, on oma matkailumuotonsa, mutta matkat ovat hyvin samankaltaista humanitaaristen matkojen kanssa. (World Religious Travel Association i.a.)

Uusimpaan ja nopeimmin kasvavaan uskonnollisen matkailun muotoon sisältyy kaikki matkailu uskonnollisista konferensseista, tapahtumista ja retriiteistä aina risteilyihin, seikkailumatkoihin ja nuorisoleireihin. Näillä matkoilla uskonto saattaa olla se yhdistävä tekijä, mutta pääroolissa matkalla ovat vapaa-aika ja seura. Tärkeää on nauttia yhteenkuuluvuuden tunteesta mutta samalla myös rentoutumisen ja rauhoittumisen tai kokemuksista, tai vaikka bussiretkestä tai risteilystä. Käännös englannin kielestä voisi olla yhteisöllinen seuramatka. (World Religious Travel Association i.a.)

Myös kulttuurimatkailun yhteydessä viitataan usein uskonnolliseen matkailuun, koska niillä on samoja käyntikohteita. Kulttuurimatkailuun kuuluvat esimerkiksi käynnit uskonnollisissa rakennuksissa, kuten kirkoissa, tempeleissä, synagogissa ja moskeijoissa, mutta motiivit ovat erilaiset kuin uskonnollisilla matkailijoilla. Kulttuurimatkailijat vierailevat näissä kohteissa ilman uskontoon liittyvää syytä, yleensä rakennusten kulttuurihistoriallisen merkityksen vuoksi. (Smith & Puzckó 2009, 97.) Uskonto ja hengellisyys on liitetty usein myös osaksi terveys- ja hyvinvointimatkailua.

2.4 Uskonnollinen matkailija

Bertalan Puztai (2004, 17.) on tehnyt väitöskirjan, joka koski uskonnollia matkailijoita. Hän määritteli *uskonnollisen matkailijan (religious tourist)* matkailijaksi, jolla on uskonnolliset motiivit käyttäessään ammattimatkanjärjestäjien palveluja. Matkailijat eivät kuitenkaan pidä itseään uskonnollisina matkailijoina. Puztain mukaan tämä ryhmä on joka tapauksessa olemassa ja heitä on kaikissa uskonnoissa. Usein heitä pidetään turisteina tai pyhiinvaeltajina, ja siksi heitä ei mielletä uskonnollisiksi matkailijoiksi.

Melanie Smith (2003) on kirjoittanut artikkelin holistisista lomista ja siitä, kuinka matkailun avulla voidaan vaikuttaa ihmisen kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Sana holistinen eli kokonaisvaltainen liitettyä ihmiskäsitykseen tarkoittaa sitä, että huomioidaan ihmisen fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen ulottuvuus. Holistinen ihmiskäsitys huomioi myös ihmisen hengellisyyden. (Kajaanin ammattikorkeakoulu i.a.)

Pitkät työpäivät sekä yhteisöjen ja perinteiden pirstoutuminen ovat pahentaneet ihmisten masentuneisuuden, stressin ja eristäytymisen tunteita. Niihin on alettu etsiä lohtua aktiviteeteista, jotka parantavat fyysisen, henkisen ja hengellisen hyvän olon tunnetta. Useat ihmiset käyttävät matkailua pakomuotona tai keinona rauhoittaa kehoa, mieltä ja sielua tavalla johon ei kotona pysty. (Smith 2003, 103, 104.) Tutkimuksissa on usein todettu, että matkailijat käyttäytyvät lomalla eri tavalla kuin kotona. Tämä edesauttaa myös arjesta irtipääsyä.

Monet nykyajan hengelliset ja holistiset lomat eivät enää keskity niinkään arjesta pakenemiseen, vaan enemmänkin rohkaisevat osallistujaa keskittymään omaan itseensä ja löytämään ratkaisuja kysymyksiin ja ongelmiin. Hengelliset matkailijat ovatkin usein kiinnostuneempia asioista, jotka tukevat itsetutkiskelua ja itsensä löytämistä, kuin ulkopuolisista nähtävyyksistä ja aktiviteeteista. (Smith 2003, 104.)

Smithin (2003, 105) mukaan hengellinen tai holistinen matkailija:

- etsii matkaltaan vaihtelua omaan elämään
- arvostaa itsenäisyyttä, vapautta ja omaa tilaa
- osallistuu yksilöllisiin tai yhteisiin uskonnollisiin tai hengellisiin aktiviteetteihin
- nauttii yksinkertaisista tai luonnollisista kokemuksista, jotka ovat sopuosinnussa luonnon kanssa
- haluaa kokea ympäristönsä aitouden
- saattaa osallistua paikallisten perinteisiin.

Lisäksi hengellinen matkailija

- ei ole välttämättä minkään yksittäisen uskonnon kannattaja, vaan hänellä saattaa hengellisyydessään olla vaikutteita monesta eri uskomuksesta tai uskonnosta.

- on kiinnostunut persoonan ja hengellisyyden kehittämisestä
- nauttii vierailuista hengellisissä tai mystisissä paikoissa
- toivoo kehon, mielen ja hengen sopeutumista yhteen
(Smith & Puczkó 2009, 150.)

Uskonnollinen matkailija puolestaan

- pitää tärkeänä yhteyttä tiettyyn uskontoon tai uskonnolliseen ryhmään
- on kiinnostunut uskonnollisen valaistumisen etsinnästä
- nauttii käynneistä tietyissä uskonnollisissa paikoissa tai maisemissa
- on mielellään yhteydessä muihin uskonnollisiin matkailijoihin, pyhiinvaeltajiin ja paikallisiin yhteisöihin
- osallistuu uskonnollisiin rituaaleihin
- pohjimmiltaan etsii uskonnollista liittoa tai pelastusta
(Smith & Puczkó 2009, 150.)

Useat nykyajan ”pyhiinvaeltajat” etsivät mieluummin hengellisiä kuin uskonnollisia kokemuksia. He usein uskovat heidän ympärillään olevaan suurempaan voimaan, mutta eivät tiettyyn jumalaan. Yhä useammat eivät tänä päivänä edes halua tulla leimatuksi jonkin tietyn uskonnon kannattajaksi, vaan he etsivät itselleen sopivaa hengellisen elämän ja virkistäytymisen muotoa yhdistelemällä ehkä useitakin uskontoja ja uskomuksia. Jos he eivät löydä itselleen sopivaa hengellisyyttä kotiympäristöstään, he saattavat herkemmin lähteä etsimään sitä muualta ja erilaiset matkat auttavat heitä siinä.
(Smith 2003, 105.)

2.5 Uskonnollisen matkailun tulevaisuus

The World Tourism Organization (UN WTO) on Yhdistyneiden Kansakuntien (YK) erityisjärjestö ja kansainvälinen matkailualan järjestö. WTO on raportoinut, että matkat Lähi-itään ja Tyynenmeren Aasian puoleiseen osaan ovat lisääntyneet muita maanosia enemmän. Kasvuun on useita syitä, mutta eräs on uskonnollisen matkailun kasvu alueille. Intiaa sanotaan maailman hengellisimmäksi maaksi ja Saudi-Arabiassa sijaitsee kaksi islaminuskoisten pyhintä paikkaa. Lisäksi näillä alueilla sijaitsevat Palestiina,

Israel ja Pyhä maa, joka on tärkeä kohde sekä kristityille, juutalaisille että muslimeille. (Yeoman 2008b, 182.)

Tällä hetkellä mikään maailman uskonnoista ei dominoi maailman väestön keskuudessa. Huolimatta sadoista eri uskonnoista, maailmassa on viisi selvästi suurinta ja vaikutusvaltaisinta uskontoa. Ne ovat kristinusko, islaminusko, hindulaisuus, buddhalaisuus ja juutalaisuus. Tällä hetkellä kristinusko on suurin uskonto, mutta islaminusko kasvaa kaikkein nopeimmin ja saattaa esimerkiksi Isossa-Britanniassa ohittaa kristinuskon kannattajien määrän jo vuonna 2040. Professori Thomas McFaulin mukaan vuoteen 2025 valtauskonnot elävät keskenään pyrkien sulkemaan toinen toisensa pois omasta ympäristöstään, mutta 2050 vuoteen mennessä moniarvoisuus korvaa tämän ja eri uskontojen kannattajat sopeutuvat elämään yhdessä heterogeenisessä yhteiskunnassa välittämättä toistensa eroista. Myös hengellisyyden ja uskonnollisuuden raja hämärtyy. Näin tapahtuessa, se tulee vaikuttamaan myös matkailuun, sen suunnitteluun ja kohteisiin. (Yeoman 2008b, 182–183.)

Kuluttajat haluavat kerätä aitoja kokemuksia. He haluavat yhdistää hengellisiä ja kulttuuriperinteitä tiettyihin uskonnollisiin ja pyhiinvaelluskohteisiin. He haluavat autenttisia matkailukokemuksia ja löytää uusia puolia itsestään. Mitä erilaisimpien matkojen lisääntyttyä matkailijatkin ovat oppineet vaatimaan enemmän. Tulevaisuudessa täsmätuotteiden suunnittelu ja tarjonta lisääntyvät ja myös uskonnollisuudesta ja hengellisyydestä on tullut täsmätuotteita matkailumarkkinoilla. Matkailijat ovat jo käyneet monissa perinteisissä ja suosituimmissa kohteissa, joten uusien vaihtoehtojen löytäminen on heille tärkeää. Tulevaisuudessa myös lyhytlomien, kuten viikonloppumatkojen, suosio kasvaa. Lyhytlomat ovat olleet perinteisesti kaupunkilomia suosituimpiin kohteisiin. (Yeoman 2008b, 184–185.)

Ihmiset yhä enenevässä määrin kiinnittävät huomiota omaan hyvinvointiinsa, ja etsivät etenkin omaa sisäistä hyvinvointiaan uusien kokemusten kautta. Eräs itsensä toteuttamisen muoto on vapaaehtoismatkailu, joka tässä yhteydessä luetaan osaksi uskonnollista matkailua. Monet kokevat saaneensa itse paljon ja haluavat tehdä jotain hyvää muiden puolesta. Samalla vapaaehtoismatkailu voi olla tutkimusmatka omaan itseensä. (Yeoman 2008b, 187.)

Sen lisäksi, että ihmiset pitävät parempaa huolta fyysisestä puolestaan, useat etsivät uusia tapoja tehdä itsestään terveempiä kiinnittämällä enemmän huomiota emotionaaliseen ja hengelliseen elämään. Monet toivovat löytävänsä hengellisen elämänsä ytimen toisesta yhteiskunnasta tai kulttuurista matkailun avulla. Siksi tehdään paljon matkoja kohteisiin, joiden oletetaan olevan hengellisempiä kuin oman arkiympäristön. Näissä kohteissa hengelliset aktiviteetit, kuten meditaatio ja jooga, ovat osa päivittäistä elämää. Monet matkailijat haluavat oppia, miten voidaan muuttaa koko ajattelu tai näkökulma elämään. Joskus näillä matkoilla voi törmätä huijareihin, mutta pääsääntöisesti matkailijat tuntevat löytävän, mitä hakevat ja palaavat takaisin useamman kerran elämänsä aikana. (Smith & Puczko 2009,73.)

3 HENGELLISET KESÄJUHLAT

Suomen kesään kuuluvat olennaisena osana musiikkiin liittyvät massatapahtumat. Kesäisiä massatapahtumia ovat myös erilaiset kirkkojen, herätysliikkeiden ja yhteisöjen järjestämät kesäjuhlat. Suomessa niistä käytetään kahta eri nimitystä. Puhutaan hengellisistä ja uskonnollisista kesäjuhlista. En ole huomannut näiden käytössä eroa, vaan kaikista juhlista käytetään tilanteesta riippuen molempia nimityksiä.

Vuosittain jopa 140 000 suomalaista matkustaa jonnekin päin Suomea hengellisille kesäjuhlille. Usein juhlille otetaan mukaan koko perhe. Kävijämäärä on pysynyt suunnilleen samana vuodesta toiseen, eikä juhlien ohjelmissakaan ole tapahtunut suuria muutoksia. Pääpaino on hengellisissä puheissa ja lauluissa. Monilla kesäjuhlilla järjestetään myös lapsille ja nuorille pääohjelmien ohien pientä ohjelmaa ja konsertteja. (Kirkon tiedotuskeskus 2007.)

Teologian tohtori Hanna Salomäen mukaan uskonnollisten juhlien suosio kertoo ennen kaikkea uskonnollisista tarpeista. Jokaisella osallistujalla on omat syynsä osallistua juhlille, mutta yksi tärkeimmistä syistä on yhteisöllisyyden tunne: se, että kokoonnutaan yhteen samanhenkisten ihmisten kanssa. Salomäki toteaa kesäjuhlien sopivan suomalaiseen elämään, koska kesä ja loma ovat muutenkin juhlien aikaa. (Kirkon tiedotuskeskus 2007.)

Salomäen mukaan kesäjuhlilla kohdataan Jumala, mutta myös ihmiset eri tasolla kuin arjessa. Hengellisten juhlien ilmapiiri on sellainen, että siellä syntyy hyvinkin syvällisiä keskusteluja. Tämä yhteisöllisyys ja toisaalta puheiden ja muun ohjelman kautta tuleva sanoma voi antaa lohtua ja voimaa oman elämän kipuihin. Hengellisiin kesäjuhlisiin liittyy voimakkaasti myös perinteen välittämisen näkökulma sukupolvelta toiselle. (Kirkon tiedotuskeskus 2007.)

Suurimmat suomalaiset hengelliset kesäjuhlat ovat herätysliikkeiden järjestämiä. Evankelis-luterilaisen kirkon järjestöjen ja herätysliikkeiden ohella myös muut kristilliset kirkot ja yhteisöt järjestävät omia kesäjuhliaan. Kävijämäärältään suurimmat hengellisistä kesäjuhlista ovat vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen jokavuotinen

nelipäiväinen kesäjuhla, Suviseurat, johon osallistuu noin 70 000 seuravierasta. (Niemelä 2006.)

Herätysliikkeillä on ollut huomattava asema suomalaisessa uskonnollisuudessa. Arviolta joka viidennellä suomalaisella on ajattelussaan vaikutteita jostakin herätysliikkeestä. Eri elämänvaiheiden aikana monet saattavat tutustua useampaankin herätysliikkeeseen. Yleisimpiä herätysliikevaikutteet ovat eläkeikäisten naisten keskuudessa, ja kaikkein harvinaisimpia ne ovat kolmenkymmenen molemmin puolin olevien nuorten aikuisten keskuudessa. (Niemelä 2006.)

Herätysliikkeiden kesäjuhlat kiteyttävät monia nykyajan uskonnollisuuden piirteitä. Voidaan jopa sanoa, että niillä on tällä hetkellä sosiaalinen tilaus: kesäjuhlat ovat omiaan ilmentämään kevyttä sitoutumista ja kokemuksellisuutta uskonnonharjoituksen muotona. Kesäjuhlat antavat hyvän mahdollisuuden "hanging around" -tyyppiselle osallistumiselle. Juhlille voi osallistua vapaasti ilman velvoitetta ympärivuotiseen ja kokoaikaiseen sitoutumiseen järjestävään tahoon. Kesäjuhlakävijöiden joukkoon mahtuukin paljon sellaisia, jotka eivät osallistu ympärivuotiseen herätysliikkeen tai järjestön toimintaan. Satunnaisetkin kävijät voivat käydä kerran kesässä kokemassa yhteisöllisyyttä, vaikka eivät vuoden varrella osallistuisikaan säännöllisesti toimintaan. (Niemelä 2006.)

4 SUOMEN LÄHETYSSEURA JA VALTAKUNNALLISET LÄHETYSJUHLAT

Suomen Lähetysseura on Suomen evankelis-luterilaisen kirkon vanhin lähetysjärjestö. Se perustettiin vuonna 1859 "levittämään niihin kansoihin, jotka eivät ole vielä kristityitä, Kristuksen evankeliumia, niin kuin sitä evankelis-luterilaisen kirkon tunnustuksen mukaan opetetaan". (Suomen Lähetysseura i.a.a.)

Lähetysseura toimii ulkomailla yhteistyössä paikallisten, pääasiassa luterilaisten, kirkkojen kanssa. Lähetysseuralla on toimintaa 29 eri maassa, viidellä mantereella. Se tekee myös kehitysyhteistyötä ja on ulkoasianministeriön kumppanuusjärjestö. (Suomen Lähetysseura i.a.a.)

Suomen Lähetysseuran tunnuslause on ”Rakkaus Usko Toivo - Ihmiseltä ihmiselle”. Lähetystyön perustana on Jumalan rakkaus ihmisiä ja luomakuntaa kohtaan. Lähetystyö on kasteesta nouseva tehtävä jokaiselle kristitylle. (Suomen Lähetysseura i.a.a.)

4.1 Lähetysjuhlien historiaa

Suomen Lähetysseura perustettiin vuonna 1859. Suomen Lähetysseuran vuosijuhlien järjestämisen voidaan katsoa alkaneen vuonna 1862, jolloin lähetyskurssilaisia kuulusteltiin juhlissa. Heiltä kyseltiin julkisesti, mitä he olivat koulussa oppineet esimerkiksi Raamatusta. Vuoden 1868 juhlassa vihittiin ensimmäiset Suomen Lähetysseuran lähetysaarnajat. Alkuvuosina ja -vuosikymmeninä juhlien ohjelma koostui pääasiassa vuosikokouksesta, jumalanpalveluksista, rukoushetkistä ja raamatunselitystilaisuuksista. Pikkuhiljaa mukaan tulivat esitelmät, hartaushetket ja keskustelutilaisuudet. Naislähettejä vuosijuhlan puhujiksi saatiin 1930-luvulla ja samaan aikaan aloitettiin myös eri alueiden työn esittely. Lapset ja nuoret saivat ensimmäiset omat juhlansa 1950-luvulla. Silloin juhla jumalanpalveluksia alettiin myös radioida ja juhlilla kuultiin suomalaisten lisäksi ulkomaisia puhujia. (Lamponen 2004.)

Vuonna 1959 vietettiin Lähetysseuran 100-vuotisjuhlaa ja paikalle Messuhalliin oli saapunut useita lähetysalueiden edustajia. Vuonna 1966 vuosijuhla muuttui

kolmipäiväiseksi, kuten se on nykyäänkin. Muut uskonnot nousivat voimakkaasti esiin 1970-luvulla ja keskusteluissa puhuttivat eri uskontojen kohtaaminen ja yhteinen vastuu maailmasta. Vuosikymmenen lopussa perheitä alettiin huomioida enemmän, ja perhejuhlasta tuli jokavuotinen perinne. Vuosijuhla alkoi näkyä paremmin myös paikallisväestölle kulkueiden ja katu- ja toritapahtumien muodossa. (Lamponen 2004.)

Vuonna 1984 juhlittiin Helsingin jäähallissa teemalla ”Kristus lähettää”. Samana vuonna Lähetysseura täytti 125 vuotta ja Suomen Lähetysseuran vuosijuhla muuttui nimeltään Lähetysjuhliksi. Musikaalien aika alkoi 1980-luvulla, ja musiikin asema juhlaohjelmassa voimistui entisestään seuraavana vuosikymmenenä. Toisaalta mukaan tulivat myös hiljaisuuden elementti ja rukous. Lapsiperheet huomioitiin monipuolisemmin ja juhlaesitelmät alkoivat olla aiempaa pohtivampia ja kontekstuaalisen, eli tilanteeseen, aikaan ja paikkaan liittyvän, teologian näkökulma tuli niissä usein esille. (Latvus 2002, 24.) Musiikki on edelleen voimakkaasti mukana 2000-luvulla ja erilaiset musiikkimaut on pyritty huomioimaan paremmin. Nykyään juhlissa ja messuissa pyritään huomioimaan kaikki eri ryhmät, myös ulkomaalaiset ja kuulovammaiset on otettu huomioon. Ulkomaalaisten vieraiden osuus on 2000-luvulla kasvanut. (Lamponen 2004.)

4.2 Yleistä Lähetysjuhlista

Suomen Lähetysseura järjestää vuosittain valtakunnalliset lähetysjuhlat yhdessä jonkin paikallisen seurakunnan kanssa. Yhteistyössä saattaa olla mukana myös paikallinen kunta tai kaupunki. Lähetysjuhlat ovat huomattava haaste järjestäjille. Seurakunnan tai seurakuntien yhteenliittymän toiminnassa juhla-järjestelyt merkitsevät yleensä vähintään kahden vuoden prosessia. Paikalliselle kunnalle, yrittäjille ja muille yhteistyökumppaneille juhliin osallistumista voidaan motivoida paikkakunnan saamalla julkisuudella ja matkailullisilla näkökohdilla. (Sandberg 2009.)

Suomen Lähetysseuran Valtakunnalliset Lähetysjuhlat sisältävät tietoa lähetyksen ajankohtaisista asioista ja tapahtumista, raamattuopetusta, messuja, draamaa, musiikkia sekä itse vuosikokouksen, jonka ympärille Lähetysjuhlat alun perin lähtivät muotoutumaan. (Sandberg 2009.) Vuosikokouksen edustajia ovat Lähetysseuran

jäsenet, joita ovat Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kaikki seurakunnat. Lisäksi Lähetysseuralla on muita yhteisöjäseniä ja henkilöjäseniä. (Suomen Lähetysseura i.a.b.)

Suomen Lähetysseuran Valtakunnallisille Lähetysjuhlille asettamat yleiset tavoitteet ovat:

- vahvistaa kirkkomme, seurakuntien ja Lähetysseuran yhteistyöjärjestöjen lähetysvastuuta
 - avata ja syventää lähetystyön tuntemusta julkisuudessa ja juhlille osallistuvien kohdalla
 - kutsua ja sitouttaa uusia lähetystyöhön sitoutuvia seurakunnan ja Lähetysseuran työhön
 - vahvistaa yhteyttä Lähetysseuran, seurakunnan ja yhteistyökirkkojen välillä
 - tukea järjestävän seurakunnan lähetystyön tunnettuutta ja kasvua
 - edistää paikallisseurakunnan ja Lähetysseuran lähetyskannatusta
- (Sandberg 2009.)

Juhlien paikallista valmistelua varten kirkkoneuvosto nimeää päätoimikunnan ja pääsihteerin. Päätoimikunnassa Lähetysseuraa edustavat juhlakoordinaattori ja hiippakunnan lähetys sihteeri. Päätoimikuntaan kuuluvat myös toimikuntien puheenjohtajat ja muut välttämättömät jäsenet, kuten kaupungin tai kunnan edustajat. Jokaisella jäsenellä on oma vastuualueensa.

Toimikunnat, kuten ravintola-, kanslia- tai sielunhoitotoimikunta, muodostetaan paikallisista henkilöistä. Seurakunta vastaa yleensä juhlien käytännön järjestelyistä ja toteutuksesta sekä talkoolaisten hankinnasta. Lähetysseuran vastuulla ovat mm. ohjelmavalmistelut ja ohjelmien toteutukseen liittyvät kulut, ennakkotiedotus ja käsiohjelmat sekä vuosikokous. (Sandberg 2009.)

Oulun vuoden 2008 Lähetysjuhlien kävijäprofiilin ja Hyvinkäällä vuonna 2007 järjestetyillä Lähetysjuhlilla tehdyn evaluaatiotutkimuksen mukaan pääosa juhlilla käyneistä on ollut seniori-ikäisiä ja etenkin perjantaina ja lauantaina pääasiassa naisia (molemmilla juhlilla 75–80 %). Sunnuntaina miesten osuus on kasvanut. Hyvinkään juhlilla kävijöitä oli yhteensä 13 000 ja Oulussa 13 517 henkeä. Molemmilla juhlilla

lauantaina osallistujien keski-ikä on ollut korkein. Oulussa haastattelujen perusteella 40 % kävijöistä oli päiväkävijöitä ja erityisen paljon heitä oli lauantaina. Heistä moni osallistui vain yhteen tai kahteen tilaisuuteen, mikä tarkoittaa sitä, että juhlien kokonaisuus ei välttämättä tullut heille tutuksi. Merkille pantavaa Oulun juhlien kävijäkyselyn tuloksissa oli se, että kaikista haastatelluista vain hieman alle 40 % sanoi olevansa mukana lähetystyössä myös talvisaikaan. (Juha Kauppinen Consulting Oy i.a.a.; Juha Kauppinen Consulting Oy i.a.b.)

Osa Lähetysjuhlien kävijöistä on seurakuntien työntekijöitä. Hyvinkään juhlilla toteutetun tutkimuksen mukaan, että Lähetysjuhlien merkitys heille on enemmän henkilökohtainen kuin seurakunnallinen, eikä juhlien terveisiä aina välitetä paikallisseurakunnissa eteenpäin. Seurakuntien työntekijät pitivät Lähetysjuhlien tärkeimpinä piirteinä lähetysinnostuksen luomista, uusimman tiedon saantia lähetystyöstä ja muiden lähetysvastuun kantajien tapaamista. He pitivät tärkeänä myös edustajien lähettämistä vuosikokoukseen. (Juha Kauppinen Consulting Oy i.a.b.)

Juhlien järjestämisessä on panostettu kansainvälisten vieraiden tuomiseen juhlille. Kyselyissä he eivät kuitenkaan nousseet tärkeysjärjestyksessä korkealle. He olivat ilmeisesti jääneet etäisiksi eivätkä ole saaneet keskeistä sijaa juhlien ohjelmassa. (Juha Kauppinen Consulting Oy i.a.b.)

4.3 Valtakunnalliset Lähetysjuhlat Varkaudessa

Lähetysjuhlilla on vuosittain vaihtuva teema, josta päätetään yhdessä järjestäjien kesken. Varkauden Lähetysjuhlien teema oli Puusta Pitkälle. Se koettiin moniulotteiseksi ja monella tavalla osuvaksi, mikä oli syy, että juuri se valittiin juhlien teemaksi. (Taavitsainen 2010.)

Puusta Pitkälle – teemalla pyrittiin tuomaan esille Varkautta metsäteollisuuskaupunkina, haluttiin saada ihmiset pohtimaan arvoja asenteita suhteessa luomakuntaan sekä korostaa puiden merkitystä; ilman niitä ihminen ei voi elää ja hengittää. Voidaan myös miettiä, onko lähetystyössä päästy eteenpäin, Puusta Pitkälle. (Taavitsainen, Tiina 2009. Sähköpostiviesti 2.9.) Lähetysjuhlilla puu-teemaan liitettiin myös ekologinen

näkökulma. Puut ja metsät ovat elinehto elämälle ja osallistujia haluttiin muistuttaa siitä, että olemme jokainen omalta osaltamme vastuussa ympäristöstä ja ilmastosta. (Suomen Lähetysseura 2009.)

Varkauden seurakunta ja Suomen Lähetysseura sopivat yhdessä juhlien tavoitteista. Lähetysseuran painopiste oli lähetykseen liittyvien mielikuvien ajanmukaistamisessa ja uusien ihmisten tavoittamisessa. Seurakunnan tavoitteena oli madaltaa seurakunnassa toimimisen kynnystä, osallisuuden kokeminen ja paikallisen yhteistyön laajentuminen. (Taavitsainen 2010.)

Lähetysjuhlia edeltävän vuoden aikana Varkauden seurakunnassa järjestettiin kuukausittain ”Juhlia kohti” – teematapahtumia, joissa avattiin seurakunnan toimintaa ja lähetystä eri näkökulmista. Myös lähetysjuhlaterveysiä ja seurakunnan jäsenyys- ja vapaaehtoispuhdintaa välitettiin seurakuntalaisille seurakuntalehti Kotiviestissä ja muissa tapahtumissa. Kouluilla pidettiin oppitunteja ja päivänavauksia Puusta Pitkälle -teemalla. (Taavitsainen 2010.)

Varkauden Lähetysjuhlien kävijät olivat pääasiassa perinteistä ikääntyvää lähetysväkeä, mutta juhlilla oli paljon myös ensikertalaisia ja paikallisia. Lasten ja nuorten ohjelmat eivät tavoittaneet paikallisia toivotulla tavalla. Suurimmat kävijämäärät keräsivät perjantaina avajaisjumalanpalvelus, lauantaina Jakarandan konsertti ja Perhejuhla Gibu-Gibu, sekä sunnuntaina Lähetystyöhön siunaamisen messu. Osallistujatavoite oli 10 000-12 000 kävijää. Yhteensä juhlille osallistui 15 300 henkilöä, mikä tarkoittaa, että tavoite ylittyi reilusti ja Lähetysjuhlien ketjussa Varkauden juhlat lukeutuvat suuriin juhliin. (Taavitsainen 2010.)

5 VARKAUDEN KAUPUNKI JA SEURAKUNTA LÄHETYSJUHLIEN PITOPAIKKANA

5.1 Varkauden seurakunta

Varkauden seurakunta aloitti toimintansa 1.1.1932, kolme vuotta Varkauden kauppalan perustamisen jälkeen. Sitä ennen silloisten A. Ahlströmin tehtaiden ympärille muodostunut Ruukin tehdasyhdyskunta kuului Leppävirran seurakuntaan. Varkauden seurakuntaan kuului sen alkuvaiheessa noin 10 000 jäsentä. (Varkauden seurakunta i.a.a.)

Vuoden 2005 alussa Kangaslammin kunta liitettiin Varkauden kaupunkiin, ja liitoksen myötä Kangaslammin seurakunnasta tuli Kangaslammin kappeliseurakunta osaksi Varkauden seurakuntaa. Vuoden 2009 lopussa Varkauden seurakunnassa oli 18 525 jäsentä. Varkauden seurakunta kuuluu Leppävirran rovastikuntaan ja Kuopion hiippakuntaan. (Varkauden seurakunta i.a.a.)

Varkauden seurakunnalla ei tällä hetkellä ole nimikkolähettiä lähetystyössä. Seurakunnalla on kolme kohdesopimusta, joiden yhteistyökumppanina on Suomen Lähetysseura. Yksi niistä on sopimus Inkerin kirkon ja sen koulutuskeskuksen tukemisesta. Stipendirahaston kautta tuetaan työntekijäkoulutusta ja työaluesopimuksella kirkon yleistä toimintaa. Vuonna 2002 solmittiin nimikkokohdesopimus, joka on yhteinen rovastikunnan muiden seurakuntien kanssa. Kohde on Tansanian Viktorianjärven hiippakunnan naistyö, kummilapsityö ja teologinen koulutus. (Varkauden seurakunta i.a.b.)

Vuonna 2006 tehtiin nimikkokohdesopimus Kiinan Hongkongin luterilaisen teologisen seminaarin tukemisesta. Toiveena on, että kentälle löytyisi myös nimikkolähetti. Talousarviotukea myönnetään myös Suomen Pipliaseuran raamattutyölle suomensukuisten heimojen parissa ja Sanansaattajat ry:n radiolähetystyölle. (Varkauden seurakunta i.a.b.)

5.2 Varkauden kaupunki

Varkauden kaupunki sijaitsee Pohjois-Savon maakunnan eteläisellä rajalla, valtateiden 5 ja 23 risteyksessä. Varkauden kauppala perustettiin vuonna 1929 ja siitä tuli kaupunki vuonna 1962. Varkauden asukasluku vuoden 2008 lopussa oli 23 184. Varkaus sijaitsee Saimaan rannalla ja kaupungin pinta-alasta noin neljännes on vesistöä. (Varkauden kaupunki 2010a.)

Kaupungille antaa voimakkaan leimansa teollisuus ja se on vaikuttanut koko kaupungin muodostumiseen. Varkauden ruukki perustettiin Huruskosken rantaan 1800-luvun alussa. Ruukin yhteydessä toimi vuodesta 1830 lähtien pienimuotoinen saha. Vuonna 1909 Varkauden tehtaat siirtyivät A. Ahlström Osakeyhtiön omistukseen. Tällöin varsinaisen puunjalostusteollisuuden katsotaan alkaneen Varkaudessa. (Varkauden kaupunki 2010b.)

Varkauden kaupungilla ei enää ole omaa varsinaista matkailutoimistoa, joka vastaisi kaupungin matkailun ja palvelujen markkinoinnista. Nykyään matkailuasioista vastaa pääasiassa elinkeinoyhtiö Navitas Kehitys Oy:n markkinointisihteeri Eeva Lemiläinen. Varkauden ja seudun matkailutoimijat laativat yhdessä markkinointisuunnitelman ja vastaavat sen toteutuksesta. He ovat toimineet yhdessä kaksi vuotta ja yhteistyö on tiivistä. (Lemiläinen, Eeva, haastattelu 24.9.2010.)

Lähetysjuhlien pääsihteeri otti huhtikuussa 2009 yhteyttä Varkauden kaupunkiin ja yhteistyö Lähetysjuhlien suunnittelussa alkoi. Markkinointisihteeri oli juhlien suunnittelussa mukana tiedotustoimikunnassa. Tiedotustoimikunnan tehtäviin kuului mm. www.lahetysjuhlalat.fi-materiaalin tuottaminen, yhteydet tiedotusvälineisiin ja juhlien näkyvyyden varmistaminen mediassa. Varkauden kaupunki piti juhlia esillä mm. valtakunnallisilla matkailumessuilla tammikuussa 2010 sekä verkkosivuillaan. (Lemiläinen, Eeva, haastattelu 24.9.2010; Taavitsainen 2010.)

Lähetysjuhlien myötä seurakunta oli jäsenenä kaupungin matkailu- ja tapahtumaverkostossa, joka kokoontuu säännöllisesti ja kehittää yhteistyötä jatkuvasti. Tämä yhteistyö tarjosi juhlille monipuolisempia tiedotus-, yhteistyö- ja

viestintäkanavia. Jatkossa mukana pysyminen pitäisi toimijat tietoisina toistensa tapahtumista ja mahdollisuuksista ja poikisi ehkä lisää yhteistyötä. (Taavitsainen 2010.)

Varkauden kaupunki panosti juhliin antamalla omistamiaan tiloja lähetysjuhlien käyttöön hoitaen itse maksun. Markkinointisihteerin toimesta tapahtumaa markkinoitiin eri julkaisuissa. (Lemiläinen, Eeva, haastattelu 24.9.2010.)

Varkaudessa on aiemminkin ollut suuria tapahtumia. Esimerkiksi Lähetysjuhlia seuraavalle viikolle sattui joka vuosi järjestettävä koko perheen tapahtuma Vekara-Varkaus, joka keräsi viikon aikana 23 000 kävijää. Aiemmat suur tapahtumat ovat liittyneet pääasiassa urheiluun. Myös maaseutumarkkinat ja höyrylaivaregatta ovat merkittäviä vuosittaisia tapahtumia. (Lemiläinen, Eeva, haastattelu 24.9.2010.)

6 NÄKÖALOJA – KAHVIHETKIEN SUUNNITTELU

6.1 Tavoitteet

Produktiossa tarkoituksena on järjestää Varkauden Lähetysjuhllilla saman päivän aikana kolme noin 45 minuuttia kestävää ohjelmallista kahvihetkeä, joissa yhdistyvät paikallinen matkailunähtävyys ja hengellisen juhla. Tilaisuuksissa yhdistyvät myös kansainvälisyys ja paikallisuus esiintyjien ja kahvilayrittäjän toimesta. Tilaisuuksien on tarkoitus tarjota osallistujille rauhallinen kahvihetki, jossa haastatellaan Elämän puuteemaan liittyen Lähetysjuhlien kansainvälisiä vieraita ja kuullaan paikallisten esiintyjien musiikki- ja runoesityksiä (LIITE 1).

Kysymysten avulla pyritään tuomaan kansainvälisistä vierailijoista esille hieman henkilökohtaisempi puoli kuin juhlatilaisuuksissa yleensä. Uskon sen edesauttavan leppoisan ja kiinnostavan hetken syntymistä ja kuulijat pääsisivät monella tavalla lähemmäksi vierailijaa. Aiemmillä juhlilla on saatu palautetta, että kansainväliset vieraat ovat jääneet etäisiksi. Pyrin haastattelun avulla tekemään paitsi vierailijan työn, mutta myös hänet henkilönä tutummaksi kuulijoille.

Tarkoituksena on myös esitellä vesitornia Varkauden kaupungin matkailunähtävyytenä ja olennaisena osana Näköaloja – kahvihetkiin kuuluukin näköalatasanteelta avautuva kaunis maisema, joka kauniina päivänä esittelee kaupungin parhaita puolia. Kauniin metsäisen ja vesistöisen luontomaiseman on tarkoitus myös toimia ympäristönä puu-aiheiselle haastattelulle, ja yhdessä musiikin kanssa toimia rauhoittavana ja rentouttavana tekijänä. Matkailunäkökulmasta katsottuna tavoitteena on saada ihmiset palaamaan vesitorniin uudelleenkin.

Ohjelmahetket ovat myös yksi osa Lähetysjuhlien hengellistä ohjelmaa. Sillä, että ohjelma järjestetään vesitornissa, on merkitystä vesitornille matkailunähtävyytenä. Monet ihmiset, jotka saapuvat kaupunkiin Lähetysjuhlien vuoksi, eivät välttämättä käy vesitornissa ilman siellä järjestettävää ohjelmaa. Myös paikallinen kahvilayrittäjä saa päivän aikana lisätuloja.

6.2 Vesitorni

Kahvihetkien pitopaikaksi valittiin Varkauden vesitorni ja erityisesti sen katolla, noin 45 m korkeudessa, sijaitseva näköalatasanne. Vesitorni on tehtaan piippujen ohella kaupungin näkyvin maamerkki. Sitä pidettiin valmistumisvuonna 1954 eräänä Varkauden vaurastumisen symbolina. Kauppalanarkkitehti Kalevi Väyrynen suunnitteli tämän Taulumäellä sijaitsevan vesitornin ja se oli valmistuttuaan Suomen korkein asuttu rakennus. Kaupungin vuokra-asuntojen lisäksi 11-kerroksiseen torniin sijoitettiin Savon museo. Myöhemmin sama tila palveli Varkauden taidemuseona. (Varkauden kaupunki 2010c; Itkonen 2004, 255, 258.) 1990-luvun puolivälissä vesitornin alakertaan perustettiin kaupungin ylläpitämänä hoitokoti Iltarusko.

Kesällä 2009 uudistetulla näköalatasanteella avattiin Könönpellon asukasyhdistys ry:n ylläpitämä Kahvila Sateenkaari ja kesällä 2010 he laajensivat toimintaansa avaamalla lounaskahvila Metsämansikan myös tornin alakertaan, entisen hoitokodin tiloihin. Asuntoja vesitornissa on yhteensä 30 kpl.

6.3 Aikataulutus ja ohjelman suunnittelu

Alusta pitäen oli selvää, että ohjelmallisten kahvihetkien aihe liittyy Varkauteen ja mahdollisesti puuhun, koska Varkauden Lähetysjuhlien teemakin oli Puusta Pitkälle ja Varkaus on perinteikäs metsäteollisuuskaupunki. Tarkoituksena oli saada ohjelmaan mahdollisimman paljon varkautelaisia esiintyjä ja paikallisuutta.

Helmikuussa 2010 Suomen Lähetysseurasta tarjottiin (Sandberg, Riitta, sähköpostiviesti 23.2.2010) kahvihetkiin juhlien kansainvälisiä vierailijoita haastateltaviksi, ja tartuin ideaan heti. Osa vierailijoista vaihtui kevään aikana aikataulumuutosten ja muiden esteiden vuoksi, mutta se ei kuitenkaan aiheuttanut muutoksia suunnitelmiin, koska ajatuksena oli toteuttaa haastattelu samoilla kysymyksillä kaikille vierailijoille.

Musiikki- ja ohjelmatoimikunnat antoivat musiikkihetkiä varten mahdollisten esiintyjien yhteystietoja ja muutamilla puhelinsoitoilla esiintyjät saatiinkin sovittua. Kaikki tulivat mielellään esiintymään. He saivat itse valita ohjelmistonsa, kunhan

musiikki vain oli sopivaa rauhalliseen kahvihetkeen, ja mielellään kesään liittyvää tai hengellistä musiikkia.

Kysymysten tavoitteena oli, että he eivät puhuisi pelkästään työstään vaan myös siitä, miksi he sitä tekevät. Hain kysymyksillä vastauksia myös siihen, mitkä asiat ovat vierailijoille merkityksellisiä työelämässä, ja erityisesti heidän henkilökohtaisessa elämässään. Idean kysymyksiin sain sähköpostikeskustelusta opinnäytetyön ohjaajani kanssa.

Laaditut kysymykset lähetin huhtikuussa 2010 Lähetysseuraan suomenkielisenä versiona, josta ne heidän toimestaan käännettiin ja lähetettiin eteenpäin vieraille. Yhteydet kansainvälisiin vierailijoihin hoituivat Suomen Lähetysseuran kautta. Juhlien alla sain vierailijoiden yhteyshenkilöiden puhelinnumerot ja ohjelmatuokioita edeltävinä päivinä soitin kaikki kansainvälisten vieraiden yhteyshenkilöt läpi, ja sovin lauantain ajankohdista ja haastattelun kulusta.

Kahvilayrittäjän kanssa sovittiin, että kattotasanne somistetaan kukkaistutuksilla, ja että sinne järjestetään tarpeeksi tukevia pöytäryhmiä, jotta mahdollisimman moni pääsee istumaan. Sovittiin myös tarjoilusta niin, että ylhäällä on kahvio ja alakerran ravintolassa on lounastarjoilu. Oli puhetta myös väreistä ja somisteista niin, että ne olisivat Lähetysseuran värejä, oransseja ja vihreitä.

Ohjelmatuokioihin pyysin avuksi havainnoitsijan, jonka tehtävänä oli laskea jokaisen tilaisuuden kävijämäärä ja tehdä havainnot sekä yleisön että esiintyjien reaktioista. Laadin kahvihetkiä varten palautekyselyn, jossa pyydettiin palautetta ohjelmasta ja kahvilasta. Lomakkeessa kysyttiin myös ovatko kuulijat aikaisemmin käyneet vesitornissa, miksi he tulivat vesitorniin ja ovatko he käyttäneet kaupungin matkailupalveluja viikonlopun aikana. Palautteen antaminen oli vapaaehtoista.

6.4 Riskit

Produktion toteuttamiseen liittyy aina riskejä. Tässä produktiossa suuri riski oli huono, sateinen sää, jolloin ihmiset eivät mielellään lähde avoimeen tilaan. Myös esiintyjän

poisjäänti sairastapauksen vuoksi oli mahdollinen ja silloin olisi pikaisesti pitänyt järjestää korvaavaa ohjelmaa tai jättää osio pois.

Ohjelmatuokiot menivät osittain päällekkäin juhlateltan ns. pääohjelmien kanssa ja se entisestään vaikeutti odotetun kävijämäärän arviointia. Mahdollinen ohjelman siirtäminen pieniin sisätiloihin vaikeuttaisi istumapaikkajärjestelyjä.

6.4.1 Riskit kattotasanteen Sateenkaari-kahvilassa

Ohjelmahetket suunniteltiin toteutettaviksi Varkauden vesitornin katolla mikä aiheutti omat vaatimuksensa turvallisuudelle. Kattotasanteelle menee yksi hissi ja sen rikkoutuminen saattaa aiheuttaa vaaratilanteita. Joku voi jäädä jumiin hissiin, ja epäkunnossa oleva hissi hidastaa mahdollisesti sairaskohtauksen saaneen ihmisen kuljettamista alas. Kattotasanne on 15. kerroksessa, joten portaita pitkin poistuminen vie aikaa.

Turvallisuuteen liittyvä suurin kysymys oli se, kuinka paljon tasanteella saa kerrallaan olla ihmisiä ja kuinka sitä valvotaan. Kävijämäärän arvioiminen etukäteen oli lähes mahdotonta. Useiden puhelujen jälkeen sain selville kaupungin kiinteistöhuollosta (Reiss, Seija, sähköpostiviesti 8.3.2010), että katolla saa olla kerrallaan 60 henkilöä. Valvonnasta keskustelin Lähetysjuhlien turvallisuudesta vastaavan toimikunnan puheenjohtajan komisario Jyrki Haapalan (henkilökohtainen tiedonanto 15.3.2010) kanssa. Selvisi, että kahvilayrittäjä itse vastaa siitä, että henkilömäärä katolla ei ylity. Yrittäjä lupasikin varata henkilökuntaa riittävästi paikalle. Tarvittaessa joillekin katsojille olisi sanottava, ettei katolle nyt mahdu.

Eräs lisähaaste turvallisuudelle oli se, että vesitorni on asuttu rakennus. Tulipalon syttyminen jossain huoneistossa on aina mahdollista. Tämä on palopäällikön (Tengvall, Jukka, puhelinkeskustelu 3.3.2010) mukaan huomioitu huoneistojen kaksinkertaisilla turvaovilla, joiden pitäisi tulipalon sattuessa estää palon leviäminen. Varkauden pelastuslaitoksella ei ole sellaista tikasautoa, jonka tikkaat yltäisivät kattotasanteelle.

Ohjelman suunnittelussa oli huomioitava vesitornin kattotasanteen melko pieni pinta-ala ja muoto, joka on ohjelman kannalta melko hankala. Keskellä tasannetta on kahvikioski, joka rajoittaa näkyvyyttä puolelta toiselle. Ohjelma ja äänentoisto piti suunnitella niin, että kaikki pääsevät ohjelmasta osallisiksi.

Tärkeä suunnittelussa huomioitava asia oli, että katolle ei voinut pystyttää mitään ylimääräisiä katoksia tai muita rakennelmia, koska niiden kohdalla oli vaara että tuuli tempaa ne mukaansa ja pudotessa joku jää niiden alle. Korkealla kattotasanteella tuulee aina enemmän kuin maan tasalla. Vesitornissa olevien vesisäiliöiden vuoksi lattiaankaan ei saanut pultata mitään kiinni.

Kattotasanteella on turvallisuus huomioitu hyvin. Tilassa ei ole portaita eikä muita kiinteitä esteitä ja tornin reunoilla on läpinäkyvät seinät, niin että kukaan ei pääse putoamaan reunan yli.

6.4.2 Riskit Metsämansikka-kahvilassa sisätiloissa

Sateisen sään mahdollisuutta oli myös mietittävä. Kahvilayrittäjä tarjosi mahdollisuutta siirtää tilaisuus alakerran lounaskahvilaan, mikä osoittautuikin tarpeelliseksi vaihtoehdoksi. Siinä tilanteessa oli mietittävä opastusta ja järjestelyjä uudelleen, jotta mahdollisimman moni löytäisi uuteen paikkaan perille. Sää tiedotuksia oli seurattava ja varasuunnitelma piti käydä läpi jo hyvissä ajoin.

Ohjelman kannalta sisätilan kahvila oli huonompi vaihtoehto, koska se on tilana niin sokkeloinen ja pieni. Huonejärjestelyjä ei ole muutettu sen jälkeen kun se on toiminut vanhusten hoitokotina. Esiintymistila oli ahdas ja katsojien istumajärjestelyt tuottivat päänvaivaa. Tuoleja olisi vain laitettava vieriviereen niin paljon kuin mahtuu. Sivuhuoneisiin ohjelma kuuluu äänentoiston avulla.

Metsämansikka-kahvila sijaitsi vesitornin ensimmäisessä asuinkerroksessa, ja sinne päästäkseen oli kuljettava yhden portaat ylös. Oli hyvä asia, että hissiä ei tarvinnut käyttää, mutta portaat hidastaisivat hätätapauksessa huonokuntoisten ja hitaasti liikkuvien ulospääsyä. Hätätilanteessa uloskäynti onnistuu myös kahden parvekkeen

kautta aidan yli. Kahvilassa on tapahtuma päivänä töissä viisi henkilöä, joista olisi apua ulosohjaamisessa.

Myös ilmanvaihtoa oli mietittävä. Ikkunoita ja parvekkeen ovia oli pidettävä auki aina kun mahdollista, jotta ilma vaihtuisi. Samassa tilassa valmistettiin lounasruokaa ja paistettiin pullia kahvilaan, joten keittiön puolelta tuli lämpöä ja tuoksua.

7 KANSAINVÄLISYYS JA PAIKALLISUUS KOHTAAVAT KAHVIHETKISSÄ

7.1 Toteutus

Kun Lähetysjuhlaiviikonloppu läheni ja säätiedotuksissa luvattiin sateista viikonloppua, aloin tehdä tarkempaa varasuunnitelmaa. Alusta lähtien tiedossa oli, että sateen sattuessa siirrämme ohjelmahetket alakerran Metsämansikka-kahvioon. Tilan ahtaudesta ja pienuudesta huolimatta yritimme järjestää esiintymistilaan ja kuuloetäisyydelle mahdollisimman paljon istumapaikkoja.

Kahvila sijaitsi hieman mutkaisen reitin takana, ja tarvitsimme ovelle opastajan ohjaamaan tietä. Onneksi kahvilayrittäjä oli varautunut ylimääräisellä henkilökunnalla. Vieraat saapuivat hyvissä ajoin ja ehtivät rauhoittua istumaan ennen tilaisuuksien alkua. Kaikki ymmärsivät, miksi ohjelma oli siirretty sisätiloihin.

Ennen ensimmäistä ohjelmahetkeä oli ulko-ovella ongelmia, kun lasi särkyi. Myös äänentoiston asentaja tuli viime tipassa, mutta sai työnsä tehtyä ennen ensimmäistä haastattelua. Sisätiloissa oli ongelmia ovien lukkojen kanssa, mutta kuin ihmeen kaupalla kaikki saatiin kuntoon.

Jokaisessa ohjelmatuokiossa oli vieraana Lähetysjuhlien kansainvälinen vieras tulkin kanssa ja muusikko tai kokenut lausuja. Haastateltaville oli lähetetty samat kysymykset etukäteen Lähetysseuran kautta englanniksi käännettynä, mutta kaikki eivät olleet niitä saaneet tai huomioineet. Meille jäi kuitenkin hyvää aikaa käydä kysymykset rauhassa läpi ennen haastattelua. Haastattelin suomenkielellä, ja tulkki käänsi kysymykset ja vastaukset. Myös musiikinesittäjien kanssa oli etukäteen puhelimesta sovittu ohjelmasta, ja vielä tavatessamme kävimme tulevan tuokion kulun yhdessä läpi.

Haastattelujen (LIITE 2) lähtökohtana oli puu ja sen kasvu, oikeastaan kunkin vierailijan Elämän puu. Vierailijaa pyydettiin kertomaan omasta elämän puustaan. Ensimmäisessä kysymyksessä ajatuksena oli, että juuret, joko puun tai ihmisen juuret, ovat kasvun sekä elämän perusta. Vierailijalta kysyttiin missä hänen juurensa ovat ja missä ne sijaitsevat. Toisessa kysymyksessä puhutaan rungosta, joka kasvaa juurista ja

tukee ja pitää puuta pystyssä. Kysyttiin, mistä asioista vieras saa tukea ja turvaa. Kolmas kysymys koski oksia, jotka kasvavat rungosta moneen suuntaan. Vierailijat kuvailivat, mitkä oksat erottuvat heidän elämässään ja mitkä elämän osa-alueet ja tehtävät ovat heille tärkeimpiä. Viimeinen kysymys koski hedelmiä, joita kasvaa kun kaikki menee kasvussa hyvin. Haastateltavat kertoivat, millaisia hedelmiä he toivovat elämältään, mitkä ovat heidän merkittävimpiä aikaansaannoksiaan tähän mennessä ja mitä he ehkä haluaisivat vielä saavuttaa.

7.2 Kahvihetkessä pastori Priscilla Singh ja kesän runoja ja säveliä

Puolen päivän lähestyessä jännitettiin, moniko löytää paikalle ensimmäiseen tilaisuuteen. Ulkona satoi reippaasti vettä ja tilaisuus oli siirretty katolta alakerran kahvilaan, jonne ei ollut helppo löytää opasteista huolimatta. Esiintyjät löysivät kaikki hyvin perille.

Ensimmäisessä ohjelmatuokiassa oli kansainvälisenä vierailijana Intiasta lähtöisin oleva, nykyisin Genevessä asuva, pastori Priscilla Singh. Musiikkiesiintyjinä olivat oboeta soittava Jaana Liukko, huilua soittava Johanna Liukko sekä runojen kirjoittaja ja lausuja Pirkko Lind.

Pastori Singh saapui tilaisuuteen yhteyshenkilönsä ja tulkkinsa Anna-Liisa Viidan kanssa. Sain hetken aikaa tutustua pastoriin ennen esiintymistä ja selvisi, että hän oli hyvin valmistautunut haastatteluun. Priscilla Singh toimii nykyisin freelance-kirjoittajana, saarnaajana ja raamattuluentoitsijana. Hän on aiemmin työskennellyt Luterilaisessa Maailmanliitossa Naiset kirkossa ja yhteiskunnassa -toimikunnassa ja toiminut LML:n neuvonantajana. Hän on tunnettu työstään naisiin kohdistuvan väkivallan vähentämiseksi. (Suomen Lähetysseura 2008; Singh 2008.)

Pastori niin sanotusti otti yleisönsä. Haastattelusta tuli hyvin mielenkiintoinen, luonteva ja miellyttävä, ja vieraat saivat tutustua häneen myös henkilökohtaisemmin. Hän puhui työnsä lisäksi paljon itsestään ihmisenä ja työnsä taustoista, mikä olikin haastattelun ydinajatus. Pastori Singh olisi puhunut kauemminkin, ja yleisö olisi kuunnellut mielellään, mutta aikataulusta oli pidettävä kiinni.

Musiikkiesityksen teemaksi esiintyjät olivat valinneet Kesän runoja ja säveliä, joka koostui taitavien muusikkojen ja runoilijan ja lausujan yhteisestä esityksestä. Pirkko Lind on monille varkauteilaisille tuttu runoilija ja muusikot ovat myös alun perin varkauteilaisia. Lind kirjoitti esitykseen runon ”Puusta Pitkälle” (LIITE 3), joka kertoi Varkauden nykytilanteesta ja uskon tuomasta toivosta. Puusta Pitkälle oli myös lähetysjuhlien teema.

Osa vieraista nautti lounasta tai kahvitteli samaan aikaan kun ohjelma oli käynnissä toisessa huoneessa. Osallistujat olivat pääsääntöisesti keski-ikäisiä tai vanhempia. Loppujen lopuksi kävijöitä tuli 35, mikä oli enemmän kuin sillä säällä osasin kuvitellakaan. Lausuja Pirkko Lind totesi yleisön olleen mukana ja keskittyneen esitykseen. Hän sanoi myös, että tuntui hyvältä esiintyä tälle joukolle. Myös pastori oli tyytyväinen kysymyksiin ja tunnelmaan. Esityksen jälkeen pastorilla ei ollut kiire ja käytin häntä ja tulkkia vesitornin katolla ja esittelin heille kaupunkia sieltä käsin. He ihailivat erityisesti veden määrää ja metsää.

7.3 Kahvihetkessä pastori Josephine Mulongeni ja kitaramusiikkia

Toisessa kahvihetkessä klo 15 olivat mukana Namibian evankelis-luterilaisen kirkon pastori Josephine Mulongeni Ebenezerin seurakunnasta Luderitzin rannikkokaupungista yhteyshenkilönsä ja tulkkinsa Maija Kuoppalan kanssa. Mulongeni vihittiin papiksi vuonna 2002 ja hän oli nyt Lähetysjuhlilla ensimmäistä kertaa kotimaansa ulkopuolella. Tulkki kertoi hänen kokemattomuudestaan esiintyjänä ja sovimme, että hän voi kääntää kysymykseni sellaiseen muotoon kun hän itse parhaimmaksi katsoo, koska tuntee pastorin paremmin.

Pastori Mulongeni kertoi jonkin verran taustastaan ja nykyisestä työstään. Huomasin, että juuri hänen kokemattomuutensa vuoksi haastattelu jäi lyhyemmäksi eikä saanut samanlaista syvyyttä kuin kokeneen puhujan haastattelu aiemmassa tuokiassa. Pastori Mulongenin haastattelussa korostui usko jumalaan ja työn tekeminen sen eteen.

Musiikkiesiintyjänä oli taitava muusikko ja klassisen kitaransoitonopettaja Hannes Asikainen. Hänen kitarasovituksensa virrestä Niin ihanaa on ylistää ja muut hänen

esittämänsä kappaleet saivat jotkut vieraat jopa kyyneliin. Tunnelma oli todella herkkä ja harras, eikä sen haluttu loppuvan. Tulkki totesi hänen ja pastorin nauttineen täysin sydämin musiikkihetkestä. ”Se oli kuin keidas, jolle pysähtyä kiireisen päivän ja paikasta toiseen juoksemisen keskellä”, Maija Kuoppala totesi.

Kellonaika sattui iltapäivään ja useat osallistujat joivat ohjelmahetken yhteydessä päiväkahvinsa. Tässä kahvihetkessä oli yhteensä 23 osallistujaa. Paikalle oli tullut myös entisiä Namibiassa olleita lähetystyöntekijöitä, jotka keskustelivat pitkään pastorin kanssa hänen omalla kielellään.

7.4 Kahvihetkessä piispa Humphrey Peters ja Happikvartetti

Kolmannen kahvihetken, joka toteutettiin klo 17, vieraana oli Pakistanin kirkon Peshawarin hiippakunnan neljäs piispa Humphrey Peters, joka vihittiin virkaansa maaliskuussa 2010. Hänen tulkkina ja yhteyshenkilönään toimi Reino Junttila. Piispa Peters on aiemmin toiminut kirkossa eri johtotehtävissä mm. opetuksen, kehitysyhteistyön ja terveydenhuollon alueilla sekä hiippakunnan pääsihteerinä. Musiikkiesityksestä vastasi varkautelainen Happikvartetti-lauluryhmä, joka esitti kesäteemaan liittyvää a cappella-musiikkia.

Piispa oli oikein sydämellinen ihminen ja haastateltavana ihanteellinen. Hän oli rauhallinen, tottunut esiintymään ja varmisti vielä, että oli vastannut siihen mitä pyydettiin. Hän osasi olla mukaansatempaava ja sai yleisönkin nauramaan useaan otteeseen. Hän ei korostanut erityisesti piispan tehtäväänsä ja puhui paljon Pakistanissa tapahtuvista kristittyihin kohdistuvista väkivaltaisuuksista. Hän korosti kuitenkin, että näistä väkivaltaisuuksista saavat kärsiä samalla tavalla kaikki muutkin pakistanilaiset, eivät pelkästään kristityt.

Happikvartetti oli tuplakvartetti, eli esiintyjä oli kahdeksan. He lauloivat monille tuttuja, sekä kesäisiä että hengellisiä, lauluja ja saivat hekin osan kuulijoista herkistymään. Varkautelaista Happikvartettia katsomaan oli tullut muutamia esiintyjien tuttuja ja puolisoita, eli paikallinen esiintyjä selvästi lisäsi yleisön määrää.

Tässä kahvihetkessä oli osallistujia noin 43, ja suurin osa heistä tuli varta vasten piispaa kuuntelemaan. Piispa jäi juttelemaan joidenkin kuulijoiden kanssa niin kauaksi aikaa kahvin äärelle, että heille piti huomauttaa kahvilan sulkeutumisesta. Piispa oli kiinnostunut myös opinnäytetyöstäni. Henkilökohtainen siunaus piispalta tälle opinnäytetyölle ja elämälle tuntui hyvältä päivän päätökseltä.

8 ARVIOINTI

Arvioin produktion toteutumista omien muistiinpanojen, kokemusten ja havaintojen perusteella. Hyödynnän arvioinnissa myös havainnoitsijan ja yhteistyökumppanien kanssa käytyjä keskusteluita. Käsittelen lopussa myös tilaisuuksia varten laaditun palautekyselyn vastauksia.

8.1 Ennakkotyöskentelyn arviointi

Produktion valmistelu ja suunnittelu eteni melko lailla samaan tahtiin lähetysjuhlien ohjelman suunnittelun kanssa. Lähetysjuhlakoordinaattori Riitta Sandberg varasi ohjelmaani kansainväliset vieraat ja juhlien ohjelmatoimikunnalta sain ehdotuksia musiikkiesiintyjiksi, jonka jälkeen itse sovin mahdollisesta esiintymisestä ja jatkosta heidän kanssaan. Sen jälkeen kun esiintyjät varmistuivat, ohjelman ja yksityiskohtien suunnittelu oli kokonaan minun vastuullani.

Kattotasanne avoimena tilana rajoitti somistuksen suunnittelua ja niistä asioista keskustelimme kahvilayrittäjän kanssa. Alakerran kahvion somistukseen en ehtinyt vaikuttaa äkillisen tilamuutoksen vuoksi ollenkaan. Näin jälkikäteen ajatellen olisi pitänyt olla sitäkin varten varasuunnitelma, niin olisimme saaneet tilasta hieman viihtyisämmän.

Produktio oli osa opinnäytetyötäni ja se edellyttää itsenäistä työskentelyä. Siitä huolimatta koen jääneeni suunnittelussa melko yksin. Se ei ollut suuri ongelma, mutta välillä olisi kaivannut jonkun, jonka kanssa vaihtaa mielipiteitä. Suurempiin kysymyksiin hain toki apua Lähetysjuhlien pääsihteeriltä, joka oli työelämäohjaajani tässä työssä. Toisaalta se, että viime hetkellä sain havainnoitsija Anu Liimataisen mukaan ohjelmatuokioihin, helpotti ja pystyimme yhdessä suunnittelemaan ja järjestämään mm. sisustusta Metsämansikka-kahvilassa. Hyvä asia oli, että yksin tehdessä sain vapaat kädet toteuttaa ideoitani ja suunnitella ohjelmasta sellaisen kuin haluan.

Suurimmassa osassa muita juhlien tapahtumia järjestäjänä oli ohjelmatoimikunta tai useampi kuin yksi henkilö. Siihen nähden yksin minun vastuullani oli melko paljon ja vieraana tuokioissa puhumassa oli kuitenkin kolme kansainvälistä juhlille kutsuttua henkilöä. Koin sen, että joka asiaan ei puututtu ja kysely toisaalta luottamuksenosoituksena mutta oikeastaan vasta päivän jälkeen aloin miettiä, miksi viime hetkellä ei varmistettu asioiden olevan kunnossa, olihan kyseessä kuitenkin yksi ohjelma muiden joukossa. Syynä saattoi olla ohjelman pienimuotoisuus pääohjelmiin verrattuna, kiire tai luottamus kaiken sujumiseen ilman varmistustakin.

Yhteydenpito esiintyjiin, ohjelmatoimikuntaan, seurakuntaan ja Lähetysseuraan sujui hyvin. Ongelmia tai katkoksia ei ollut ja jos kysyttävää tuli, vastauksen sain yleensä melko nopeasti. Sen sijaan turvallisuusasioita hoitaessa ihmettelin kuinka minua pompoteltiin viranomaiselta toiselle, ja kukaan ei oikein tiennyt kuka asiasta vastaa tai rajasi asian omaan työnkuvaansa kuulumattomaksi. Sain kuitenkin lopulta täsmälliset ja selkeät vastaukset kysymyksiini.

8.2 Toteutuksen arviointi

Produktion toteutusaamuna lauantaina 12.6.2010 hieman jännitti, mitä tuleman pitää, kun vettä satoi reippaasti ja tiedossa oli ohjelmatuokioiden siirtäminen sisätiloihin. Saavuimme havainnoitsijan kanssa hyvissä ajoin paikalle, ja ehdimme järjestää sokkeloisen tilan parhaaksi katsomallamme tavalla ennen vieraiden saapumista.

Jännityksen laukaisi pastori Priscilla Singh välittömällä ja miellyttävällä olemuksellaan ja kun vieraitakin saapui paikalle, kaikki oli hyvin vaikka viime hetkeen jäi mm. opasteiden kiinnittäminen ja äänentoistolaitteiden asennus. Mikrofonia emme kumpikaan halunneet käyttää, koska luonnollisempaa oli puhua ilman sitä ja ääni kuuluikin yllättävän hyvin. Tarvittaessa mikrofonia käytettiin.

Ehdin käydä kaikkien vieraiden ja tulkkien kanssa kysymykset etukäteen läpi. Elämänpuu-teeman mukaan suunnitellut kysymykset johdattelivat haastattelun vieraiden menneisyydestä nykyhetken kautta tulevaisuuteen ja teema ja kysymykset saivatkin paljon kiitosta. Ne sopivat tarkoitukseensa tuoda vieraasta esiin hänen

henkilökohtaisempi puolensa. Myös kaikki musiikkihetket olivat onnistuneita, ja niiden paikallisuus tuli hyvin esiin jo ensimmäisen musiikkihetken runossa ”Puusta Pitkälle” (LIITE 3), jossa korostui Varkaus teollisuuskaupunkina.

Aikataulutus osui hyvin kohdalleen. Ohjelmat alkoivat ja päättyivät suunnitellusti. Esiintyjät ja yleisö saapuivat kaikkiin hetkiin hyvissä ajoin, ja ohjelman jälkeen heillä oli mahdollisuus keskustella kansainvälisten vierailijoiden kanssa. Moni ohjelmaa katsomaan tullut oli entinen lähetystyöntekijä tai muuten ollut tekemisissä vierailijan kotimaan kanssa, ja heillä riitti paljon puhuttavaa. Monilla löytyi jopa yhteinen tuttu kieli.

Tila ei ollut esityksille paras mahdollinen, ja osa ei päässyt sokkeloisen tilan vuoksi näköetäisyydelle, mikä häiritsi minua mutta varmasti myös katsojia. Mutta oli hyvä, että tämä tila oli kuitenkin tarjolla, koska muuten ohjelmahetket olisivat jääneet ehkä pitämättä kokonaan.

Kävijämäärää oli etukäteen hankala arvioida, mutta se kuitenkin ylitti odotukseni. Kävijöitä oli laskujemme mukaan noin 101 kaikissa ohjelmahetkissä yhteensä. Eniten kävijöitä houkutteli klo 17 tilaisuus, jossa esiintyivät pakistanilainen piispa Humphrey Peters ja varkautelainen Happikvartetti. Jälkikäteen sain juhlien pääsihteeriltä listan kaikkien tapahtumien kävijöistä ja ilokseni huomasin, että kahvihetket eivät olleet kävijämääriltään edes aivan häntäpäässä.

Opastus oli sellainen asia, jonka oletin hoituvan siitä vastaavan toimikunnan puolesta mutta näin ei ollut käynytkaan. Palautteessa kävi ilmi, että vesitorniin ja ohjelmatuokioihin ei ollut talon ulkopuolisia opasteita ollenkaan. Mutta onneksi ihmiset löysivät siitä huolimatta perille. Kahvilayrittäjä kertoi minulle, että hekään eivät olleet saaneet laittaa opasteita tornin pihalle kahvilan avatessa ovensa. Voi olla, että samasta syystä ovat ohjelmatuokioiden opasteet jääneet laittamatta.

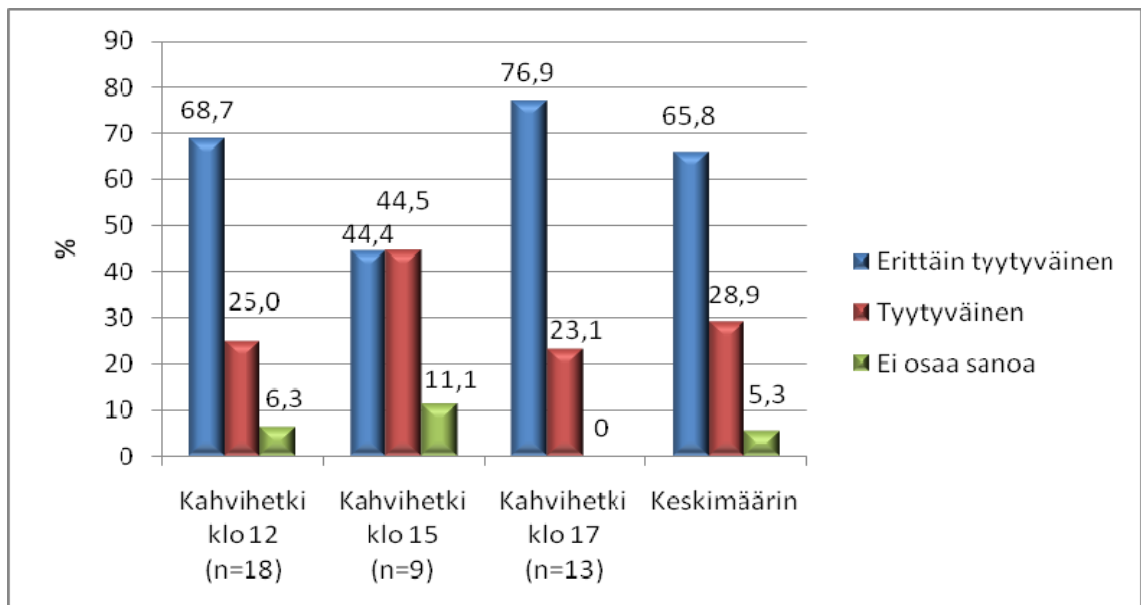
Palautelomake (LIITE 4) oli tehty olettaen, että ohjelmahetket pidetään kattotasanteella. Jos näin olisi ollut, vastaukset kohtiin joissa kysyttiin ympäristöstä, kahvilasta ja ohjelman aikana heränneistä ajatuksista olisivat saattaneet olla hieman toisenlaisia. Sisätila koettiin ahtaaksi, sokkeloiseksi ja häiriöäänet kantautuivat sisällä paremmin

yleisön korviin. Kaunis kesäinen järvimaisema olisi tuonut oman antinsa ohjelmaan, se olisi voitu kokea erilailla rauhoittavana ja erilaisia ajatuksia herättävänä. Säästä huolimatta moni vieras kävi myös kattotasanteella ohjelman jälkeen.

Kävin jälkepäin pikaisen palautekeskustelun pääsihteerin kanssa, ja olimme molemmat tyytyväisiä. Myös kahvilayrittäjä oli tyytyväinen. Ohjelmatuokiot toivat kahvilalle lisätuloja, koska aika useat vieraat joivat kahvit tai söivät lounaan.

8.3 Osallistujien palaute

Kahvihetkiä varten oli laadittu palautelomake (LIITE 4), jossa oli kahdeksan kysymystä. Niistä kaksi oli avoimia kysymyksiä. Sama lomake oli jaossa kaikissa kahvihetkissä. Lomakkeita palautettiin 40 kpl. Näistä 18 oli annettu klo 12 tuokiosta, 9 klo 15 tuokiosta ja 13 tuokiosta, joka pidettiin klo 17. Kävijöistä 38 oli tullut kahvilaan lähetysjuhlien ohjelmahetken vuoksi ja vain 9 oli käynyt vesitornissa aiemmin. Palautelomakkeeseen vastanneet olivat pääsääntöisesti tyytyväisiä kahvihetkien ohjelmatarjontaan (KUVIO 1).

KUVIO 1. Mielenpiteet kahvihetkien ohjelmasta

Kaikista vastaajista n. 95 % oli erittäin tyytyväisiä tai tyytyväisiä ohjelmaan. Eniten kiiteltiin eri tuokioiden taidokkaasti esitettyä musiikkia, leppoisaa, rauhallista ja intiimiä tunnelmaa sekä mielenkiintoisia haastatteluja. Tyytyväisimpiä oltiin klo 17 alkaneseen ohjelmahetkeen, sillä siihen osallistuneista ja vastanneista (n=13) oli 77 % erittäin tyytyväisiä. Suurin osa (67 %) kaikista vesitorniin lähetysjuhlien ohjelman vuoksi tulleista ja kysymykseen 4 vastanneista (n=36) oli erittäin tyytyväisiä ja 31 % tyytyväisiä ohjelmaan.

Kyselyyn vastanneista 10 % oli tyytymättömiä tai erittäin tyytymättömiä ympäristöön, joka oli melko pelkistetty siihen verrattuna, mitä se olisi alkuperäisessä paikassa kattotasanteella ollut. Mielestäni määrä on melko alhainen, ja kertoo siitä, että ohjelma ja tunnelma merkitsivät vieraille enemmän kuin ympäristö. Vieraat varmasti myös ymmärsivät, että siirto oli pakon sanelema, vesisateesta johtuva asia.

Kolmannes kaikista vastaajista (33 %) oli käyttänyt vesitornin lisäksi muita kaupungin tarjoamia matkailupalveluja. Avoimissa vastuksissa näiksi palveluiksi oli mainittu kauppa, kahvila, ravintola ja hotellit. Yksittäiset vastaajat vastasivat myös uimahalli, bussilinja, Taidemuseo ja Taidekeskus Väinölä. Lähetysjuhlien ohjelman vuoksi ohjelmahetkiin osallistuneista vastanneista myös n. 33 % oli käyttänyt kaupungin muita matkailupalveluja.

Mielestäni muita matkailupalveluja käyttäneiden osuus oli melko pieni. Se saattaa kertoa siitä, että juhla-alueella on järjestetty välttämättömiä palveluja, kuten kahviloita, niin hyvin, ettei ole tarvinnut lähteä muualle. Se kertoo varmasti osaltaan myös suuresta päiväkävijöiden määrästä, joilla ei ole ollut tarvetta esimerkiksi yöpymiseen. Saattaa myös olla, että joitakin palveluja, kuten erilaisia myymälöitä, ei mielletä matkailupalveluiksi.

Viimeisessä kysymyksessä kysyttiin: ”Herättikö kahvihetki Teissä erityisiä ajatuksia? Jos, niin mitä?”. Tähän oli vastannut 23 henkilöä. Ajatukset olivat pääasiassa positiivisia, kuten ”hieno intiimi hetki ja hyvä sanoma”, ”mukava, pienimuotoinen tilaisuus”, ”pieni on kaunista, läheisyys luo tunnelmaa (sydän piirretty perään)”, ”kansainvälistä kohtaamista aidoimmillaan”, ”olipa rentouttava keidas”, ”mielenkiintoinen vieras ja taidokkaasti esitettyä musiikkia”, ”olin vaikuttunut kaiken

yksinkertaisuudesta - uskonkin!” ja ”intiimissä tilassa pidetty tapahtuma voi olla vaikuttavampi kuin massatilaisuus”.

Osa vastauksista oli neutraaleja tai sisälsivät parannusehdotuksia, kuten ”ulkomaalaisille enemmän aikaa, mahdollisuus kysymyksiin. Jos suomalaisuutta on pakko yhdistää niin voi olla lyhyt, 1/3 ajasta”, ”viitoitus kahvilalle huono, tila oli liian pieni yleisömäärään nähden”, ja ”intialaista vierasta olisi kuunnellut pidempäänkin ja tehnyt kysymyksiä”. musiikki olisi ollut oma kokonaisuutensa”, ”happi meinasi loppua mutta hengissä selvittiin”, ”Suomessa on helppo olla kristitty”,

9 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Eräs tämän opinnäytetyön tavoite on nostaa tietoisuuteen uskonnollisen matkailun käsite, josta ei Suomessa ole juurikaan kirjoitettu. Aiheesta on kirjoitettu ylipäättään vähän ja osasyynä on varmasti se, että uskonnolliset matkailijat eivät miellä itseään tähän ryhmään kuuluviksi, kuten Pusztai (2004) kirjoitti. Välttämättä edes matkailualan ammattilaisetkaan eivät ajattele heitä juuri uskonnollisina matkailijoina. Matkailumuotojen rajanveto on hankalaa, koska tarkkoja, kaikille ammattilaisille yhteisiä määritelmiä ei ole, ja matkailijalla saattaa olla useampia mielenkiinnon kohteita samalla matkalla.

On hyvä huomata, että uskonnot ja hengellisyys voivat tulla esiin monessa eri yhteydessä, myös matkailussa. Suomalaisia hengellisiä kesäjuhlia ei ole tarkasteltu varsinaisesti uskonnollisen matkailun näkökulmasta. Kuitenkin juhlien järjestäjäkunnissa on varmasti mietitty myös matkailun näkökulmia, sekä sitä, mitä kunnan tai kaupungin matkailu voi tarjota juhluvieraille. Näin tehtiin myös Varkaudessa.

9.1 Uskonnollinen matkailu Suomessa

Teoriaosuudessa on useaan otteeseen eritelty hengellistä ja uskonnollista matkailua, mutta teoksissa ja monissa lähteissä hengellistä matkailuakin pidetään uskonnollisen matkailun osana. Käsitteiden rajaaminen ei ole helppoa. Tietoa kerätessäni opin paljon siitä, mitä uskonnollinen matkailu on. Esimerkiksi pyhiinvaellus Jerusalemiin tai Mekkaan on uskonnollista matkailua, mutta mitä on uskonnollinen matkailu meillä täällä Suomessa, missä ei ole Jerusalemin kaltaista pyhiinvaelluskohdetta? Sitä ovat esimerkiksi hengelliset kesäjuhlat, erilaiset hengelliset ja uskonnolliset kokoontumiset ja tapahtumat. Kuten WRTA:n määritelmä uskonnollisesta matkailusta ja tapahtumista toteaa, tällaisia uskonnon ympärillä tapahtuvia kokoontumisia on ollut kautta aikojen, myös Suomessa.

Lisäksi seurakuntien ja järjestöjen järjestämät uskonnollista ohjelmaa sisältävät matkat ja retket eri kohteisiin voidaan lukea uskonnolliseksi matkailuksi. Suomessa on myös paljon kirkkoja ja kappeleita joiden tarjoamaan ohjelmaan halutaan osallistua pidem-

mänkin matkan päästä. Monet kirkot ja kappelit ovat suosittuja matkailukohteita, mutta jos paikalle tullaan kulttuurihistorian vuoksi, silloin kyseessä on enemmänkin kulttuurimatkailu.

Olin hieman yllättynyt saadessani selville, että myös vapaaehtoismatkailu ja lähetystyöhön ja humanitaariseen avustamiseen liittyvät matkat voidaan lukea osaksi uskonnollista matkailua. Näin todetaan kuitenkin WRTA:n määritelmässä. Maailmalla on varmasti paljon enemmän erilaisia variaatioita myös uskonnollisista matkoista kuin Suomessa. Suomen Lähetysseura on loppujen lopuksi toimeenpanijana monenlaisessa uskonnollisessa matkailussa, vaikka sitä ei heti osata sellaiseksi mieltää.

9.2 Lähetysjuhlat osana suomalaista uskonnollista matkailua

Suomen Lähetysseuran Valtakunnalliset Lähetysjuhlat ovat yksi hyvä esimerkki suomalaisesta uskonnollisesta matkailusta. Lähetysjuhlat tarjosivat viikonlopun aikana monenlaisia uskonnollista ohjelmaa. Tarjolla oli kirkkomusiikkia, konsertteja, messuja ja jumalanpalveluksia, lasten ja nuorten ohjelmaa, näytelmiä, ostosmahdollisuuksia sekä asiaohjelmaa. Jokaista matkailijaa motivoivat eri tekijät. Useat seurakunnat ja järjestöt järjestävät ryhmämatkoja Lähetysjuhlille. Juhlilla on tarjolla myös majoitusta esimerkiksi kodeissa ja ryhmämajoitustiloissa, joten osallistuminen on pyritty tekemään mahdollisimman helpoksi.

Eräs tavoitteeni tässä opinnäytetyössä oli selvittää, eroavatko uskonnolliset matkailijat kohderyhmänä jotenkin muista matkailijaryhmistä tai tarvitsevatko he jollakin tavalla erilaisia palveluja. Uskonnolliset matkailijat, tässä tapauksessa Lähetysjuhlavieraat, eivät paljoakaan eroa muista matkailijaryhmistä. He käyttävät ehkä vähemmän palveluja, koska ohjelma on niin tiivis, ettei siitä ehdi irtautua kuin välttämättömään. Aikaisempien Lähetysjuhlien kävijäprofiilien mukaan vieraat ovat tulleet paikkakunnalle nimenomaan osallistuakseen Lähetysjuhlille ja moni on käymässä vain päiväselään eikä yövy paikkakunnalla. Lähetysjuhlavieraiden keski-ikä on yleensä ollut korkeampi kuin muiden suurten ei hengellisten tapahtumien, ja sekin saattaa vaikuttaa muiden palveluiden käyttöön. Juhla-alueella on tarjolla hyvin palveluja ravintoloista ja nettikahviloista aina matkamuikeisiin eikä alueelta välttämättä tarvitse poistua. Ohjelmatuokioita varten

tekemässäni palautekyselyssä nousi myös esiin, että osallistujat olivat tulleet lähetysjuhlan ohjelman vuoksi eivätkä ole juurikaan käyttäneet muita kaupungin tarjoamia matkailupalveluita.

Lähetysjuhlavieraille riittävät samat palvelut kuin muillekin kohderyhmille muissa tapahtumissa. Välttämättömiä palveluja juhlaviikonlopun aikana ovat mm. kahvilat, ravintolat ja majoituspalvelut. Lähetysjuhlilla, kuten monissa muissakin hengellisissä tapahtumissa, on lisäksi järjestetty mahdollisuus hiljentymiseen ja keskusteluun tai sielunhoitoon ammattilaisen kanssa. Nämä palvelut ovat tavallaan osa tarjolla olevaa ohjelmaa, ja muiden kohderyhmien tapahtumissa on omat vastaavat palvelunsa, joten sitä ei voida katsoa varsinaiseksi eroksi.

Suunnittelutyöhön matkailun ja markkinoinnin näkökulmasta ei vaikuttanut juurikaan se, että Lähetysjuhlat oli hengellinen tapahtuma. (Lemiläinen, Eeva, haastattelu 24.9.2010). Kuitenkin ohjelmassa tulee huomioida tapahtuman uskonnollisuus ja tilanteesta ja paikasta riippuen myös somistuksessa. Markkinoinnissa on löydettävä myös oikeat radiokanavat ja lehdet, kuten jokaisen kohderyhmän kohdalla. Saman asian toteisin myös vesitornin tapahtuman suunnittelussa. Vain ohjelmaan ja vieraisiin piti kiinnittää erityistä huomiota. Musiikkiesiintyjät olisivat voineet esiintyä missä tahansa muusakin tilaisuudessa, mutta tällä kertaa he esittivät hengellistä musiikkia.

Oli hyvä, että kaupungin matkailuasioista vastaava ammattilainen oli mukana juhlien tiedotustoimikunnassa. Hänellä oli kokemusta tapahtumamarkkinoinnista ja matkailualan kanavia, joiden kautta juhlia voitiin markkinoida. Kaupungin rooli juhla järjestelyissä ei tullut kuitenkaan suunnitteluvaiheessa tai juhlilla erityisesti esiin. Kaupungin työntekijät olivat toimikuntien tasavertaisina jäseninä niin kuin muutkin yhteistyökumppanit. Kaupunki helpotti huomattavasti järjestelyjä antamalla tilojaan juhlien käyttöön.

Kohderyhmä oli Varkauden matkailulle uusi, mutta ei erottunut liikaa muista. Runsas talkoolaisten määrä yllätti markkinointisihteerin ja sai hänet huomaamaan, että juhlia pidettiin ”kaikkien yhteisenä juttuna” ja että auttaminen kuuluu kaikille. Hän oli huomannut myös, että joillakin muilla toimijoilla tai palvelujentuottajilla oli haitallisia ennakkoasenteita juhlien erilaisuutta ja hengellisyyttä kohtaan. Ohjelmiin osallistujat oli-

vat myös tavallisia tapahtumakävijöitä iäkkäämpiä. (Lemiläinen, Eeva, haastattelu 24.9.2010.)

Lähetysjuhlat toivat Lemiläisen (haastattelu 24.9.2010) mukaan Varkauden kaupungille mainetta ystävällisten ihmisten ja palvelun kaupunkina. Juhlilla oli hyvä ja leppoisa tunnelma ja se jäi monelle vieraille mieleen ja saa heidät ehkä palaamaan kaupunkiin muissa yhteyksissä. Juhlat toivat kaupungille ja paikallisille yrityksille näkyvyyden lisäksi matkailutuloja.

Uskonnollisen matkailijan profiili (Smith 2003, 105; Smith & Puczko 2009, 150), josta kerrottiin teoriaosassa, sopii mielestäni myös Lähetysjuhlavieraisiin, samoin kuin muidenkin suomalaisten hengellisten kesäjuhlien vieraisiin. Juhlavieraille on tärkeää tuntee kuuluvansa tiettyyn ryhmään tai uskontoon, ja juhlilta haetaan yhteyttä muihin samanhenkisiin ja osallistutaan uskonnolliseen ohjelmaan. Tästä ja palautteiden perusteella voidaan päätellä, että juhlavieraat olivat pääasiassa tyytyväisiä ja saivat juhlilta mitä hakivatkin.

Toisaalta myös Niemelän (2006) mainitsema ”hanging around”-tyyppinen osallistuminen, jolloin hengellisille juhlille osallistutaan vapaasti ilman velvoitetta ympärivuotiseen ja kokoaikaiseen sitoutumiseen järjestävään tahoon, näkyy tehdyissä kävijätutkimuksissa. Oulun Lähetysjuhlilla vuonna 2008 tehdyn kävijäprofiilin (Juha Kauppinen Consulting Oy i.a.a.) mukaan vain hieman alle 40 % vastanneista kertoi olevansa talvisaikaan aktiivisesti mukana lähetystoiminnassa, mikä oli aika yllättävää. Nykyään juhlilla on paljon oheisohjelmaa ja jotkut kävijät saattavat käydä kuuntelemassa esimerkiksi jonkun tunnetun laulajan konsertin ilman sen suurempaa kiinnostusta lähetystyöhön. Toiset hengellisten juhlien kävijät tulevat juhlille perheensä mukana, koska se on totuttu tapa, vaikka ei sitten olisikaan muuten kiinnostunut asiasta.

9.3 Näköaloja – kahvihetket osana uskonnollista matkailua ja Lähetysjuhlia

Palautekyselyihin kirjoitetut kommentit kuten ”pieni on kaunista, läheisyys luo tunnelmaa”, ”olin vaikuttunut kaiken yksinkertaisuudesta” ja ”kansainvälistä kohtaamista aidoimmillaan” kertovat mielestäni sen viestin, mikä huokui kaikista ohjelmahetkistä.

Tällaisille pienimuotoisille ohjelmahetkille, joissa kuulija ja esiintyjä pääsevät lähelle toisiaan, on tarvetta myös jatkossa. Kuulijoilla on paljon kysyttävää ja keskusteltavaa vieraiden kanssa, jos heille tarjotaan siihen tilaisuus. Ihmisiä on vaikea lähestyä suuressa tilaisuudessa, mutta pieni tila ja molemminpuolinen aito kiinnostus antavat siihen mahdollisuuden. Oli hienoa nähdä, että kansainvälisyyden ja paikallisuuden yhdistäminen todellakin toimi.

Aiemmista Lähetysjuhlista tehdyissä kävijätutkimuksissa pohdittiin kansainvälisten vieraiden merkitystä ja ulkopuoliseksi jäämistä. Pienimuotoisissa tilaisuuksissa yleisö kohtaa heidät ja tutustuu heihin ja heidän työhönsä paremmin. Samalla myös vieraat saavat hyvää mieltä ja arvokasta palautetta kohdatessaan kuulijat aidosti. Työn ohella myös henkilökohtaisempien asioiden esille tuominen kiinnosti kuulijoita. He selvästi halusivat kuulla mikä vieraita kannattelee eteenpäin, millaisia erilaisia elämänkohtaloita heillä on ja mitä he työssään arvostavat ja haluaisivat ehkä vielä tehdä. Vierailijoilla ei kenelläkään ollut kiire pois ja he saivat olla myös vastaanottajina kuunnellessaan musiikkiesityksiä.

Näköaloja oli mielestäni hyvä, ja olisi paremman sään sattuessa ollut vielä parempi, esimerkki matkailunähtävyyden ja hengellisen juhlan yhdistämisestä. Lähetysjuhla-vieraat eivät palautekyselyn mukaan käytä juurikaan muita matkailupalveluja ja on hienoa, jos matkailua voidaan tarjota ja kohteita esitellä juhlaohjelman yhteydessä, niin kuin nyt tehtiin. Samalla paikkakunta tulee tutummaksi vieraille. Vieraat eivät varmasti pitkään aikaan tule Varkauteen uudestaan Lähetysjuhlille, mutta saattavat vaikkapa ohi kulkiesaan muistaa vesitornin ja käydä siellä uudelleen. Jatkossakin jonkin juhlaohjelman järjestäminen matkailukohteessa on melko yksinkertainen matkailumarkkinoinnin muoto.

Kun ajatellaan kahvihetkiä, osallistujat antoivat positiivista palautetta aidosta ja luonnollisesta ympäristöstä ja tunnelmasta, ohjelman tuomasta vaihtelusta ja yksinkertaisesta mutta mielenkiintoisesta ohjelmasta ja kokemuksesta. Ohjelma oli pääasiassa hengellistä. Nämä ovat juuri niitä piirteitä, joita hengelliset ja uskonnolliset matkailijat matkoiltaan hakevat. Näköaloja -kahvihetket siis tarjosivat useimmille kuulijoille sitä, mitä he halusivat.

9.4 Opinnäytetyöprosessin arviointi ja merkitys

Opinnäytetyöprosessi oli alusta lähtien haastava ja teoretiedon etsiminen ja yhdistäminen produktio-osuuteen oli kaikkein vaikeinta. Olen tyytyväinen siihen, että tartuin työhön yksin, koska matkan varrella elämäntilanteeseen tuli useaan otteeseen muutoksia ja aikataulujen yhdistäminen toisen opiskelijan kanssa olisi ollut hankalaa. Työn tekeminen toisen kanssa olisi toki jakanut hieman vastuuta ja työmäärää.

Ennen teoretiedon etsimistä minulla oli vain aavistus siitä, mitä uskonnollinen matkailu on. En osannut ajatella uskonnolliseksi matkailuksi kuin pyhiinvaellukset, mikä onkin aika yleinen käsitys tästä matkailumuodosta. Se on kuitenkin paljon muutakin. Myös maailmanlaajuisesta matkailun historiasta opin paljon. Yllättävää oli, että uskonto liittyy siihenkin niin vahvasti. Aiempi matkailuhistoriatietämykseni kohdistui pääasiassa Suomeen.

Tärkeintä oli kuitenkin Näköaloja -kahvihetkien suunnittelu alusta loppuun itse. Olen aiemminkin suunnitellut tilaisuuksia mutta melko pienelle ja tutulle yleisölle. Nyt oli kyse tilaisuudesta osana suuren tapahtuman ohjelmistoa ja esiintyjät tulivat ulkomailta ja muusikot olivat paikallisesti ja osa laajemminkin tunnettuja. Kaikki suunnittelun ja toteutuksen vaiheet menivät kuitenkin hyvin eikä ongelmia ollut.

Työn raportointi ja markkinointisihteerin haastattelu jäivät viimeiseen syksyyn, ja ajankäytön suhteen olisikin voinut toimia suunnitelmallisemmin. Oli kuitenkin hyvä, että haastattelu toteutui vasta juhlien jälkeen, niin sain haastattelun sisällöstä kattavamman ja kommentit juhlien onnistumisesta matkailun näkökulmasta.

Matkailuala kytkeytyy automaattisesti mukaan myös hengellisiin tapahtumiin. Hyödyin suunnittelussa paljon siitä, että minulla on aiempi matkailualan koulutus, mutta ilman kirkollisen alan koulutusta en olisi välttämättä osannut haastatella vierailijoita niin hyvin, enkä olisi ymmärtänyt kaikkea heidän sanomaansa. Yhdessä päivässä opin paljon Lähetysseuran tukemasta ja kristillisten kirkkojen tekemästä työstä ulkomailla. Lähetysjuhlien ”me-henki” tarttui sekä meihin tuokion toteuttajiin että yleisöön, ja olin todella iloinen, että sain olla osallisena juuri Varkauden Lähetysjuhlilla.

Kun ajattelen omaa tulevaisuuttani jonain päivänä mahdollisesti lähetyssihteerinä, oli hyvä huomata, että nämä arvovaltaisetkin kansainväliset vieraat ovat tavallisia, helposti lähestyttäviä ihmisiä ja että meitä kantaa sama voima. Jatkoa ajatellen Lähetysjuhlien suunnittelussa ja toteutuksessa mukana oleminen antoi roimasti kokemusta sekä Lähetysjuhlista että tapahtuman järjestämisestä yleensä, ja tutustutti lähemmin myös Suomen Lähetysseuraan ja sen tekemään työhön.

Jatkossa opinnäytetyöstä hyötyvät ne, jotka kaipaavat suomenkielistä tietoa uskonnollisesta matkailusta tai vinkkejä lähteiksi. Työ tarjoaa perustietoa myös Lähetysjuhlista ja siitä, mikä motivoi uskonnollisia ja hengellisiä matkailijoita. Työtä voi hyödyntää osittain myös uskonnollisen tapahtuman suunnittelussa. Varkauden seurakunnalla on Lähetysjuhlista oma Loppuraporttinsa, josta Lähetysjuhliin liittyvät tiedot saadaan kattavammin, mutta tässä työssä on vinkkejä myös tulevaisuuden tapahtumien suunnitteluun. Suurin hyötyjä tekijän lisäksi on Suomen lähetysseura ja tulevat lähetyshöjien järjestäjäpaikkakunnat, joka toivottavasti saavat ainakin uusia ajatuksia tästä työstä.

Tämän opinnäytetyön viesti seurakunnalle ja myös Suomen Lähetysseuralle on se, että pienillekin tilaisuuksille on kysyntää jos ne tarjoavat tarpeeksi mielenkiintoista ohjelmaa. Tärkeät ulkomaiset vieraat toivat uusia puolia esiin itsestään ja heidän kanssaan pääsi keskustelemaan tilaisuuden jälkeen. Sekä yleisö että vieraat tulivat kohdatuksi.

Opinnäytetyö poikii myös jatkotutkimusaiheita. Jatkossa on mahdollista tutkia tarkemmin uskonnollista matkailua Suomessa tai keskittyä tutkimaan tarkemmin jotakin tapahtumaa tai kohdetta uskonnollisen matkailun osana. Mielenkiintoinen aihe voisi olla myös laajempi kyselytutkimus hengellisten kesäjuhlien vieraille, mikä heitä motivoi tulemaan juhliille tai kuinka laajasti he käyttävät matkailupalveluita. Myös jonkin kohteen matkailijoiden hengellisyyden kartoittaminen voisi olla mielenkiintoista.

*”Se on elämänpuu niille, jotka siihen tarttuvat –
onnellinen, ken pitää siitä kiinni!”
(Raamattu, Sananl. 3:18)*

*”Hurskaudesta kasvaa elämän puu, viisaan sanat otetaan vastaan”
(Raamattu, Sananl. 11:30)*

LÄHTEET

- Haapala, Jyrki 2010. Komisario. Pohjois-Savon poliisilaitos. Varkauden poliisiasema. Varkaus. Henkilökohtainen tiedonanto 15.3.
- Hemmi, Jorma; Lehtinen, Jarmo R. & Vuoristo, Kai-Veikko 1987. Matkailu ja matkailijat. Porvoo: WSOY, 7.
- Itkonen, Hannu 2004. Varkautelaisten vuosisata. Suomalaisen kirjallisuuden Seuran toimituksia 944. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura.
- Juha Kauppinen Consulting Oy i.a.a. Oulun Lähetysjuhlien 2008 Kävijäprofiili. Raportti.
- Juha Kauppinen Consulting Oy i.a.b. Hyvinkään Lähetysjuhlat. Raportti juhlien kokonaisvaltaisesta evaluoinnista.
- Kajaanin ammattikorkeakoulu i.a. Ihmiskäsitys. Opinnäytetyöpakki. Viitattu 30.10.2010. <http://193.167.122.14/Opari/ontTukiIhmiskasitys.aspx>
- Kirkon tiedotuskeskus 2007. Hengellisillä kesäjuhlilla kohdataan Jumala eri tasolla kuin arjessa. Viitattu 23.10.2010. <http://evl.fi/EVLUutiset.nsf/Documents/A27F77CF171385F7C22572F1002E57C2?OpenDocument&lang=FI>
- Lamponen, Tarja 2004. Suomen Lähetysseuran Lähetysjuhlat 1859 - 2004. Historiikki Lähetysjuhlista. Harjoittelutyö.
- Latvus, Kari 2002. Arjen teologia. Johdatus kontekstuaaliseen raamatuntulkintaan. Helsinki: Kirjapaja Oy, 24.
- Lemiläinen, Eeva 2010. Markkinointisihteeri, Navitas Kehitys Oy, matkailu. Varkaus. Haastattelu 24.9.
- Niemelä, Kati 2006. Kesäjuhlat henkivät ajan uskonnollisuutta. Aamulehden torstaivieras 27.7.2006. Viitattu 23.10.2010. http://www.evl.fi/kkh/ktk/2006_07_27altorstaivieras.htm
- Pusztai, Bertalan 2004. Religious Tourist - Constructing Authentic Experiences in Late Modern Hungarian Catholicism. Jyväskylän yliopisto. Humanistinen tiedekunta. Väitöskirja, 17.
- Raamattu. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos. Helsinki: Kirjapaja.

- Reiss, Seija 2010. Isännöitsijä. Varkauden kaupunki. Varkaus. Sähköpostiviesti 8.3. Vastaanottaja Pia Paananen. Tuloste tekijän hallussa.
- Sandberg, Riitta 2009. Suomen Lähetysseuran valtakunnallisten lähetysjuhlien käsikirja. Helsinki: Suomen Lähetysseura. Päivitetty 15.1.2009.
- Sandberg, Riitta 2010. Lähetysjuhlakoordinaattori. Suomen Lähetysseura. Helsinki. Sähköpostiviesti 23.2. Vastaanottaja Pia Paananen. Tuloste tekijän hallussa.
- Singh, Priscilla 2008. 3. Church Priscilla Singh Ordained. Asian Lutheran Communion-sivusto. Viitattu 19.9.2010. <http://asia-lutheran.org/index.php?name=News&file=article&sid=255> Tuloste tekijän hallussa.
- Smith, Melanie & Puczko, László 2009. Demand, motivations and profiles. Teoksessa Health and Wellness tourism. Oxford: Elsevier, 150.
- Smith, Melanie & Puczko, László 2009. Typologies of health and wellness tourism. Teoksessa Health and wellness tourism. Oxford: Elsevier, 97.
- Smith, Melanie 2003. Holistic holidays: Tourism And The Reconciliation of Body, Mind and Spirit. Tourism recreation research VOL 28(1), 2003:103-108.
- Suomen Lähetysseura 2008. Priscilla Singh. Viitattu 19.9.2010. <http://www.lahetysjuhlat.fi/ohjelma/vieraat/priscilla-singh/> Tuloste tekijän hallussa.
- Suomen Lähetysseura 2009. Puusta Pitkälle Varkaudessa. 29.10. Viitattu 30.10.2010. <http://www.varkaus.fi/>
- Suomen Lähetysseura i.a.a. Suomen Lähetysseura, Viitattu 31.10.2010. http://www.mission.fi/suomen_lahetysseura/
- Suomen Lähetysseura i.a.b. Vuosikokous. Viitattu 31.10.2010. http://www.mission.fi/suomen_lahetysseura/perustiedot/vuosikokous/
- Taavitsainen, Tiina 2009. Pääsihteeri, Varkauden Lähetysjuhlat. Varkaus. Sähköpostiviesti 2.9. Vastaanottaja Pia Paananen. tuloste tekijän hallussa.
- Taavitsainen, Tiina 2010. Valtakunnallisten Lähetysjuhlien loppuraportti. Varkaus: Varkauden seurakunta.
- Tengvall, Jukka 2010. Palopäällikkö. Pohjois-Savon pelastuslaitos. Varkauden paloasema. Varkaus. Puhelinkeskustelu 3.3.
- Tilastokeskus i.a. Käsitteet ja määritelmät. Viitattu 30.10.2010. <http://www.stat.fi/til/smat/kas.html>. Tuloste tekijän hallussa.

Varkauden kaupunki 2010a. Tietoa Varkaudesta. Viitattu 31.10.2010.

http://www.varkaus.fi/tietoa_varkaudesta/ Tuloste tekijän hallussa.

Varkauden kaupunki 2010b. Varkauden puunjalostustehtaat. Viitattu 31.10.2010.

http://www.varkaus.fi/palvelut/kulttuuri/varkauden_museot/kokoelmat_ja_palvelut/rakennettu_kulttuuriymparisto/varkauden_tehtaat/ Tuloste tekijän hallussa.

Varkauden kaupunki 2010c. Taulumäki ja Kauppakatu. Viitattu 18.9.2010.

http://www.varkaus.fi/palvelut/kulttuuri/varkauden_museot/kokoelmat_ja_palvelut/rakennettu_kulttuuriymparisto/taulumaki_ja_kauppakatu/ Tuloste tekijän hallussa.

Varkauden seurakunta i.a.a. Historia. Viitattu 22.11.2010.

<http://www.varkaudenseurakunta.fi/cgi-bin/linnea.pl?document=historia>

Varkauden seurakunta i.a.b. Lähetystyö. Viitattu 22.11.2010.

<http://www.varkaudenseurakunta.fi/cgi-bin/linnea.pl?document=00010134>

World Religious Travel Association (WRTA) i.a. Faith Tourism. Viitattu 30.10.2010.

<http://www.wrtareligioustravel.com/WRTA/Faith+Tourism>. Tuloste tekijän hallussa.

Vuoristo, Kai-Veikko 1998. Matkailun muodot. Helsinki: WSOY, 20.

Yeoman, Ian 2008a. History of World Tourism. Teoksessa Ian Yeoman Tomorrow's

tourist. Scenarios & Trends. Yhteistyössä Future Foundation kanssa.

Oxford: Elsevier, 11 – 19.

Yeoman, Ian 2008b. From Birmingham to Mecca – The Ritual of Pilgrimage and the

Desire for a Spiritual Existence. Teoksessa Ian Yeoman Tomorrow's tourist. Scenarios & Trends. Yhteistyössä Future Foundation kanssa. Oxford:

Elsevier, 180 – 194.

LIITE 1 Produktion ohjelma **-NÄKÖALOJA-**

**Ohjelmalliset kahvihetket Vesitornin
Sateenkaari-kahvilassa**

Lauantaina 12.6.2010

klo 12

Pastori Priscilla Singh, Intia

&

Kesän runoja ja säveliä

Pirkko Lind, lausunta; Jaana Liukko, oboe ja

Johanna Liukko, huilu

klo 15

Pastori Josephine Mulongeni, Namibia

&

Hannes Asikainen, kitara

klo 17

Piispa Humphrey Peters,

Peshawarin hiippakunta, Pakistan

&

Happikvartetti

LIITE 2 Elämän puu-haastattelu

Varkauden lähetysjuhlat, Vesitorni 12.6.2010. Ohjelmalliset kahvitaukiot Sateenkaari-kahvilassa klo 12, 15 ja 17. Yhden haastattelun kesto on noin 20 minuuttia tulkkauksineen.

- Puu kasvaa maasta ja sillä on juuret, joiden varassa puu seisoo. Juuret ovat puun perusta, juurten kautta puu saa ravinteita.
- Runko kasvaa juurista. Se on puun tuki, joka kasvaa vuosi vuodelta. Sen avulla puu pysyy pystyssä.
- Rungosta erottautuvat oksat moneen suuntaan. Niitä on monenlaisia.
- Oksista puhkeavat puun kasvaessa lehdet ja hedelmät. Niitä on suuria ja pieniä, jotkut kuihtuvat nopeammin kuin toiset. Hedelmäsato voidaan poimia vuosittain.

Voisitteko kertoa oman elämänne puusta, miten se on rakentunut? Voitte pohtia esimerkiksi seuraavia asioita:

Kysymykset:

Juuret: Elämän perusta, lähtökohdat. Mistä rakentuvat elämänne juuret? Missä juurenne ovat ja mitä ne merkitsevät?

Runko: Mikä on elämänne runko? Mistä asioista tai keneltä saatte tukea ja turvaa?

Oksat: Mitkä oksat erottuvat elämässänne? Mitkä elämän osa-alueet ovat tärkeimpiä?

Hedelmät: Millaista hedelmää toivotte elämällänne olevan? Mitkä ovat merkittävimpiä aikaansaannoksianne?

LIITE 3 Pirkko Lind: Puusta Pitkälle

Puusta Pitkälle

*Missä paras olla, missä elää kuin suloisessa Suomessamme,
vireässä Varkaudessa, tehtaiden ja siltojen kaupungissa.*

*Täällä metsät humisee, tehtaat jauhaa paperia,
antaa vielä leivän työväelle, elannon ahertajalle.*

*Rekat kuskaa paperia tiedotuksen tarpeiksi,
pyörii monenlaiset pyörät, laitteet erinäköiset.*

*Saisipa vain edelleenkin kansa palkkansa tehtailla,
sepä meille varmistaisi, että leipä riittäisi.*

Päästäänkö siis Puusta Pitkälle?

*Kaksi vuosituhatta on aikaa, kun päästiin Puusta Pitkälle,
ristinmiehen ansiosta, avoinna on taivaan ovi.*

*Vaan kaikille ei sekään sovi, kun niin moni uskoo voimillansa
elämässään eteenpäin pääsevänsä.*

Onko Herra hylätty, selän taakse heitetty?

*Näe oma pahuutesi, ota vastaan anteeksanto, jonka
meille ristinpuulla Jeesus kuolemallaan ansaitsi.*

*Silloin aivan varmaa on, että Puusta Pitkälle,
aina ikuisuuteen asti*

kantaa ristin armotyö.

*Sinä meille pelastus, toivon viesti, rohkeus joka
antaa voimaa elämään, ohjaa tiehen oikeaan.*

Kyllä Puusta Pitkälle, kun Jeesus saa johtaa perille.

-Pirkko Lind-

LIITE 4 Palautekysely

1. Ohjelmallinen kahvihetki, johon osallistuitte
 - klo 12 klo 15 klo 17 vierailin muuna ajankohtana
2. Oletteko aiemmin vieraillut Varkauden vesitornin näköalatasanteella?
 - Kyllä Ei
3. Mikä toi teidät vierailulle vesitorniin?
 1. Lähetysjuhlien ohjelma
 2. Kahvila
 3. Maisemat
 4. Matkailunähtävyys
 5. Muu syy, mikä _____

Merkitkää, mikä vaihtoehdoista vastaa mielipidettänne. Halutessanne voitte perustella tai kommentoida alla olevalle viivalle.

- | | Erittäin
tyytyväinen | Tyytyväinen | En osaa
sanoa | Melko
tyytymätön | Tyytymätön |
|--------------|---|---|--|---|---|
| 4. OHJELMA | | | | | |
| | | | | | |
| 5. YMPÄRISTÖ | | | | | |
| | | | | | |
| 6. KAHVILA | | | | | |
| | | | | | |

7. Oletteko käyttänyt Lähetysjuhlien aikana vesitornin lisäksi muita kaupungin tarjoamia matkailupalveluja? Kyllä Ei
Jos olette, niin mitä?

8. Herättikö kahvihetki Teissä erityisiä ajatuksia? Jos, niin millaisia?
